

“Yığınların tarihsel girişkenliği”

Marx, yığınsal bir halk hareketi gördüğü zaman, onu tarihsel dünya devrimci hareketinde bir ilerlemeye yolaçan büyük olaylara katılan bir adamın son derece büyük ilgisiyle izledi. **s.12**

Vazgeçmiyoruz, aşağı bakmıyoruz!

Biz liseliler de üniversitelilerin yükselettiği “aşağı bakmıyoruz” haykırışına sesimizi eklemeli, “biz de varız!” demeliyiz. Haklarımız ve geleceğimiz için lise meclislerinde buluşalım. **s.15**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 12
26 Mart 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak48.net

Dizginlerinden boşalan saldırganlığa karşı

Fiili-meşru direniş!

Kürt halkına ve toplumsal muhalafete karşı saldırı

Kürt halkının meşru haklarına saldırı, işçi sınıfının haklarının tırpanlanmasıyla ve kadınlara yönelik çağdışı saldırılarla ele ele yürütülecektir. **3**

Saray rejiminin kararnamesi yok hükmündedir!

8Mart'ın akabinde gerçekleşen saldırı, halen canlılığını koruyan 8 Mart eylemlerinin ardından sokakların, meydanların yeniden canlanmasını sağladı. **5**

Ekonomik reform programı değil işçi sınıfına saldırı planı

Plan, sömürüyü ve güvencesizliği arttıracak uygulamalarla sermaye için krizin yükünü emekçilere yıkmak için yollarını genişletmekle kalmıyor... **7**

Komün'ün anısına - V. İ. Lenin

s.14

Diktatörlük tahkim ediliyor... Emperyalistler “endişeli”!

s.18

Dizginlerinden boşalan saldırganlığa karşı fiili-meşru direniş!

AKP-MHP iktidarı bir dizi alanda yaşadığı sıkışmışlığı birbirini izleyen saldırılarla aşmaya çalışıyor. Faturasını döne döne emekçilere ödediği halde ekonomik-mali kriz her geçen gün ağırlaşıyor. Salgın adeta dizginlerinden boşalmışçasına yayılıyor. Dış politika alanında biriken sorunlar yumağı ise yerli yerinde duruyor. Tüm bunlar gerici-faşist iktidarın manevra alanlarını gün be gün daraltıyor.

Tam bir açmazın ifadesi bu sorun alanları, gerici-faşist iktidarın şiddet aygıtlarına ve baskı politikalarına daha da sarılmasına yol açıyor. Geçtiğimiz hafta peş peşe devreye sokulan saldırılar; HDP'li milletvekillerinin vekilliklerinin düşürülmesi, HDP'ye kapatma davası açılması, Gergerlioğlu'nun yaka paça meclisten çıkartılması, Gezi Parkı'nın İB-B'nin elinden alınarak ne idüğü belirsiz gerici bir vakıfa devredilmesi, İstanbul Sözleşmesi'nden bir gece kararnamesi ile çıkılması, hem iktidarın açmazlarının ne denli derinleştiğini hem de saldırganlık ve keyfilikte hiçbir ölçünün kalmadığını gözler önüne seriyor.

Sergilenen bu pervasızlığın gerisinde, tam da üstesinden gelmekte büyük bir zorlanma yaşadığı açmazlarından dolayı bir "kararlılık gösterisi" sergileme ihtiyacı yer alıyor. Gerici-faşist rejim, ayağının altındaki toprak kaydıkaça, hala da "güçlü olduğu" ve "istediğini yapabileceği" görünümlü yaratmaya çalışıyor.

TOPLUMSAL MÜCADELE DİNAMİKLERİ EZBER BOZUYOR

Ancak, yaratılmaya çalışılan görüntüye rağmen gerici-faşist iktidarın işi eskisi kadar kolay değil. Zira, uzun süredir toplumun derinliklerinde mayalanan mücadele dinamikleri belli vesilelerle kendisini dışa vuruyor.

Bunun en son ve güncel örnekleri, kitlesel geçen Newrozlar ve İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı ile tekrar başlayan kadın eylemleri oldu. İktidarın ezilen Kürt halkına ve kadınlara yönelik keyfi baskı ve zorbalığına yanıt geniş kitleler tarafından meydanlarda verildi.

Yüzbinlerce insanın Newroz alanlarında HDP'ye ve HDP'li vekillere dönük saldırılara karşı bir araya gelmesi, İstanbul Sözleşmesi şahsında hak ve özgürlüklerini savunan kadınların geniş katımlı eylemlerle tepkilerini ortaya koyması, AKP-MHP blokunun yaratmaya çalıştığı "güçlü iktidar" imajını yerle bir etti.

Tüm bu gelişmeler, önümüzdeki süreçte sokakların daha da ısınacağını, gerici-faşist iktidarı zorlayacak gelişmelerin yaşanabileceğini gösteriyor.

DÜZEN MUHALEFETİNİN BASİRETSİZLİĞİ

Ülkede tüm bunlar yaşanırken, iktidar keyfi saldırıların dozunu artırırken ve bu saldırılar yeri geldiğinde kendisini de hedef alırken, düzen muhalefeti buna karşı duramayacağını bir kez daha ortaya koydu. HDP ile kadınların hak ve özgürlüklerini hedef alan saldırılar karşısında edilgen tutumunu sürdürdü. Sokaklara inen yüzbinler dahi onlar üzerinde basınç oluşturamadı.

Bunun bilincinde olan AKP iktidarı, ırkçı-şoven politikaları tırmandırarak düzen muhalefeti bölmeye dönük yeni hamleleri devreye soktu. Özellikle Kürt halkı ve hareketini hedef alan güncel saldırılar ve İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı gerici düzen muhalefeti içerisinde yeni tartışma ve çatlakların oluşmasına yol açtı. İrkçi partiler Kürt halkına dönük saldırıları açık ya da örtülü desteklerken, muhalefet bloğunun dinci-gerici kesimleri ise kadınları hedef alan saldırıları ya sessiz sedasız destekledi ya da göstermelik söylemlerle günü kurtarmaya çalıştı.

Bugün sergilenen pervasızlığın gerisinde aynı zamanda düzen muhalefeti bu tablosu var. Dinci-faşist iktidar, derinleşen açmazlarına, yaşadığı meşruiyet yitimine ve tabanındaki erimeye rağmen ayakta kalabilmeyi buna borçlu. Kişiliksiz, edilgen ve gericilikle malul düzen muhalefeti, iktidarın kendisini hapsettiği alanın dışına çıkmayarak, böylece ona alabildiğine geniş bir hareket alanı

açıyor.

EMPERYALİSTLERİN İKİYÜZLÜ TUTUMU

AKP-MHP iktidarı içerde saldırıları tırmandırıp keyfilikte sınır tanımazken, emperyalist güçlerin bir dizi konuda sessiz kalmasından da güç alıyor.

Başta ABD ve AB olmak üzere batılı emperyalistler çeşitli konularda AKP iktidarı ile gerilim yaşıyor olsalar da, Türkiye'de hüküm süren keyfi zorbalık karşısında son derece ikiyüzlü bir tutum içindeler.

Gerici-faşist iktidarla yaşadıkları gerilimleri kendi çıkarları doğrultusunda sonuçlandırmak için pazarlık konusu yaparken, HDP'ye yönelik saldırıları ve İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını ise "endişe duyuyoruz", "kaygılıyız", "hayaal kırıklığı içerisindeyiz" vb. göstermelik tepkilerle geçiştirdiler.

Batılı emperyalistlerin bu tutumunu tamamlayan bir diğer gelişme, son bir hafta içerisinde Türkiye'ye dönük yaptıkları "dostane" açıklamalar oldu. Başkanlık koltuğuna oturduğu günden beri Erdoğan'la temas kurmayan Biden Türkiye'ye dönük yaptırımlara ilişkin ılımlı açıklamalar yaparken, Dışişleri Bakanı Antony John Blinken üzerinden ilk temas da gerçekleştirilmiş oldu.

Blinken, NATO dışişleri bakanları toplantısında, "Türkiye uzun bir geçmişimiz olan ve değer verdiğimiz bir müttefikimiz. Türkiye'nin NATO'ya olan bağlılığının sürmesi hepimizin çıkarına" dedi ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile görüştü. Ardından ABD ile Türkiye arasında farklı düzeylerde iki ayrı görüşme daha gerçekleştirildi.

Aynı hafta içerisinde AB emperyalistlerinden de benzer "sıcak" mesajlar geldi. "Halkların Demokratik Partisi'nin kapatma girişimi başta olmak üzere İstanbul Sözleşmesi'nden çıkmış olması kaygı verici" yönünde açıklamalarda bulunan AB sözcüleri, hemen ardından Türkiye'yi ne denli "önemsediklerini" vurgulamayı ihmal etmediler.

Bunun son örneği Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell'in açıklamaları oldu. Borrell, "Biz, Türkiye ile bir aday ülke, komşu ve en iyi ilişkileri geliştirebileceğimiz önemli bir ülke olarak ilişki kurmak istiyoruz" diyerek, Çavuşoğlu ile görüşeceğini belirtti.

Emperyalistlerin bu ikiyüzlü tavır gerici-faşist rejimi cesaretlendirmekte, ilerici-muhafaz kesimlere dönük saldırılarda daha da pervasızlaşmasının önünü açmaktadır.

BELİRLEYİCİ OLAN FİİLİ-MEŞRU MÜCADELE ÇİZGİSİDİR!

Bütünlüğü içerisinde bu tablo, düzen muhalefetine ve emperyalist güçlere bel bağlanarak gerici-faşist saldırganlığın püskürtülemeyeceğini, görmek istemeyenlerin de görebileceği açıklıkta ortaya koymaktadır.

Yapılması gereken, son günlerde kendisini farklı biçimlerde ortaya koyan sokak mücadelelerini güçlendirmektir. Açık ki dinci-faşist iktidar kendi hazırlığını bu mücadeleleri ezmeye dönük yapıyor, bugünden direniş iradesini kırma kararlılığı ile hareket ediyor. Daha da tırmandırılacağı açık olan bu saldırganlık karşısında bir adım bile gerilememek, bu çerçevede fiili-meşru mücadele çizgisini adım adım güçlendirmek yakıcı bir önem taşıyor. Önümüzdeki süreçte daha da pervasızlaşacak saldırganlığı durdurmanın ve geri püskürtmenin yolu buradan geçiyor.

İlerici ve devrimci güçler bu bakışla hareket etmeli, sürmekte olan işçi direnişlerini, Newroz'da alanlara çıkan yüzbinlerin HDP'ye dönük saldırganlığa karşı verdiği yanıtı, gençliğin Boğaziçi çıkışıyla ivmelenen direnişini, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasıyla başlayan kitlesel kadın eylemlerini güçlendirmek, yaygınlaştırmak, birleştirmek ve ileriye taşımak için adımlarını hızlandırmalıdır. Zira önümüzdeki süreçte gelişmelerin seyrini sokak mücadeleleri ve direnişler belirleyecektir.

Kürt halkına ve toplumsal muhalefete karşı yoğunlaşan saldırganlık

AKP iktidarı, Kürt halkına, onun büyük acı ve bedellerle elde ettiği kimi kazanımlarına, ulusal eşitlik ve özgürlük taleplerine karşı içerde ve dışarda gözü dönmüş bir kudurganlıkla saldırıyor. Kürt halkına ve demokratik Kürt hareketine karşı baskı ve devlet terörünü, hak-hukuk-yasa tanımaksızın sürekli *tırmandırıyor*. HDP'ye yönelik olarak *yıllardan beridir süren* ırkçı saldırganlık, seçilmiş temsilcileri ve siyasetçileri de kapsayan kitlesel tutuklama terörü, belediyelere kayyum atamalar, milletvekillerinin ve killiklerinin düşürülmesi, HDP binalarına yönelik faşist saldırılar, parti kapatma tehdidi gibi yeni hamlelerle dalgalar halinde devam ediyor.

HDP'nin kapatılmasını ülke siyasetinin gündemine Devlet Bahçeli taşıdı ve iktidar yalakası ırkçı Perinçek bunu militan bir savunucu olarak gündemde tuttu. Başlangıçta konuyla ilgili sessizliğini koruyan ve hatta Numan Kurtulmuş gibileri *şahsında* "Parti kapatmalarının Türkiye'de olumlu sonuçları görülmedi" açıklamalarıyla buna niyetli olmadığı izlenimini veren AKP, sonunda konuyu Meclis'e taşıdı. 17 Mart'ta HDP Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun vekilliği düşürülürken, aynı günün akşamında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı HDP'nin kapatılması istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurduğunu açıkladı. Bununla da kalmayıp 600'den fazla HDP kadrosuna siyaset yasağı istedi. Her yol ve yöntem kullanılarak, olmadık yalan ve iftiralara başvurularak Kürt siyasetinin kriminalize edilmesi çabası yoğunlaştırdı.

Gergerlioğlu'nun vekilliğinin düşürülmesi, HDP'yi kapatma başvurusu, yüzlerce HDP'liye siyaset yasağının istenmesi ve ardından onlarca ev baskını ve tutuklamalar, yasal Kürt hareketine yeni düzeyde ağır bir darbe vurmaya amaçlıyor. Tüm bu zorbalığın, "İnsan Hakları Eylem Planı"nın açıklanmasının ardında yaşanması ise, AKP sahtekârlığının yeni bir tescili oldu. Paketlerin Avrupa emperyalizmine yönelik bir rüşvet olduğu tüm açıklığıyla gözler önüne serildi.

"Demokrasi ve insan hakları" yalanlarıyla HDP'yi kapatma davası, Gergerlioğlu'nun vekilliğinin düşürülmesi, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme, İHD Eş Genel Başkanı'nın gözaltına alınması gibi adımlar,

lar, AKP'nin toplumsal muhalefetin tüm kesimlerine karşı son bir haftada dozu artan saldırısının unsurlarıydı. Gelişmeler topyekun bir saldırının başlatıldığını göstermektedir. Şimdiden görülmektedir ki HDP'ye, Kürt halkının temsilcilerine, meşru haklarına ve iradesine yapılan saldırı, işçi sınıfının haklarının tırpanlanmasıyla, sömürünün ağırlaşmasıyla ve kadınlara yönelik çağdışı saldırıların derinleşmesiyle ele ele yürütülecektir.

RÜZGAR EKENLER HEP FIRTINALAR BIÇTİLER

HDP'yi kapatma ve yüzlerce kişiye siyaset yasağının getirilmesi talebiyle açılan davalar hukuksal-yasal hiçbir zemine sahip olmayıp, tamamen siyasi saldırılardır. İktidar, bu kararlarla kendi önünde engel gördüğü HDP'yi zorbalıkla tasfiye etmeyi ve siyaset dışına itmeyi amaçlamakta; *işi, seçme ve seçilme, siyasal örgütlenme ve siyaset yapma hakkını adeta ortadan kaldırmaya vardırılmaktadır. Asıl hedef ise, elbette ki* Kürt hareketinin tasfiyesi, Kürt halkının susturulması, temel ulusal hakları ve özgürlüğü için verdiği mücadelenin faşist bir zorbalıkla bastırılmasıdır. Bunun mümkün olamayacağı on yılların deneyimiyle kanıtlanmıştır. Yıllar boyunca estirilen devlet terörüyle ve art arda gelen büyük saldırı dalgalarıyla Kürt hareketinde gerilemeler yaratılsa da, ona boyun eğdirilememiş, iradesi kırılmamış ve Kürt halkının mücadele kararlılığı bastırılmamıştır.

On yıllardan beridir Kürt halkına ve hareketine karşı uygulanmayan zulüm ve vahşet kalmadı. Bunun tüyler ürpertici biçimler kazandığını bu ülkede az çok herkes biliyor. Ama sonuç, sömürgeci rejim payına bir hezimetdir. Zira çözümünü dayatan Kürt sorunu, bütün bir ağırlığıyla dinci-faşist rejimin karşısındadır. Parti kapatmaların da Kürt halkını ve mücadelesini geriletmek bakımında arzulanan sonucu vermediği/vermeyeceği ortadadır. Bugüne kadar Kürt halkının çok sayıda partisi kapatılmış, yerine yenileri kurulmuş, bu süreçte yine sayısız Kürt siyasetçisi bedeller ödemiş, Gergerlioğlu örneğinde olduğu gibi milletvekilleri Meclis'te yaka paça gözaltına alınmıştır. Her parti kapatma kararı ve Kürt halkının seçilmiş temsilcilerine yönelik her saldırı, Kürt halkının mücadelesinin büyümesiyle sonuçlanmıştır. Şimdiki saldırılar da Newroz üzerinden yanıtlanmıştır. Saldırılara verilen en anlamlı yanıt, sokak ve meydanların bir kez daha Kürt halkı, işçi ve emekçiler tarafından doldurulmuş olmasıdır.

KÜRT HALKI ÖZGÜR OLMADAN TÜRK İŞÇİ VE EMEKÇİSİ ÖZGÜR OLAMAZ!

Kürt halkı yeniden siyaset yapma yasağı ve katliam tehditleriyle karşı karşıyadır. Dünün tescilli katiller sürüsü ve ülkücü mafya çeteleri bugün devlet adına konuşmakta, ortalığa talimatlar vermektedir, burjuva sınırlar içindeki muhalefete ve muhalif kişilere bile saldırılar örgütlenmektedir. Kürt halkına karşı dinmeyen bir kin ve ölçü tanımayan bir kudurganlık, en rezil biçimiyle gündelik olarak yaşanıyor. Beklediği sonucu almamak ise sömürgeci faşist rejimi ve tetikçilerini çileden çıkarıyor. O yüzdendir ki yasal Kürt

hareketini kriminalize etme eşliğindeki zorbalık, başvuru biricik araç olarak kullanılıyor.

Kürt halkına, onun meşru ulusal demokratik hak ve özgürlüklerine, örgütlü gücüne yönelik saldırılar, aynı zamanda Türk işçi ve emekçilerine, onların her türden siyasal, ekonomik ve demokratik haklarına yönelik saldırılardır. Bu saldırılar, azgın bir şoven-milliyetçi propaganda ile gölgelenmek istenmektedir. Öte yandan da bu aynı şoven propaganda üzerinden Türk işçi ve emekçileri faşist iktidarın yanında Kürt halkının karşısında konumlandırılmak ve Kürt halkına düşman edilmek istenmektedir. Bu yolla Türk işçi ve emekçilerinin temel hak ve özgürlükleri ile Kürt halkının eşitlik ve özgürlük mücadelesinin birleşmesi engellenmek istenmektedir. Dolayısıyla Kürt halkına yönelik saldırılar, Türk işçi ve emekçisine, onun mücadele arayışına, istek ve iradesine, onun örgütlü güçlerine yönelik saldırılar demektir.

Ulusal sömürü ve baskı, sınıfsal sömürü ve baskının bir biçimidir. Kürt halkına ulusal baskı ve kölelik dayatan, onu temel ulusal haklarından mahrum bırakan güç ile Türk işçi ve emekçisine ağır bir sömürü ve sınıfsal kölelik dayatan güç, aynı güçtür. Bu, sömürgeci ve sömürücü olan burjuva sınıf iktidarındır. Bu iktidarın aracı olan AKP-MHP faşist hükümeti, Türk ve Kürt halkının mücadelesinin ortak bir kanalda birleşmesinin korkusunu yaşamakta ve ne yapıp edip bunu engellemek istemektedir. Zira bunun gerçekleşmesi onun kabusu olacaktır. Görev ve sorumluluk, AKP'nin kabusunu gerçeğe dönüştürmektir. Bu da Kürt halkının haklı ve meşru ulusal istemlerini Türkiye işçi sınıfına ve emekçilerine mal etmeyi başarmaktır. İşçi ve emekçiler üzerinde ezen ulus şovenizmini kırmak, işçi sınıfının Kürt halkına yönelik ulusal baskı ve zorbalığa tutum almasını sağlamaktır.

Eğer Kürt halkına, onun ulusal haklarına ve Kürt hareketine saldırmak, Türk işçi ve emekçi kitlelerin sosyal ve ekonomik taleplerine, onların siyasal hak ve özgürlüklerine saldırmaksa, ki tamamen öyledir, öyleyse tutulacak yol da bellidir. Bu yol, sermaye iktidarının ve onun yaydığı şovenizm zehrinin karşısına "İşçilerin birliği halkların kardeşliği!" şiarı ve proletarya enternasyonalizmiyle çıkmaktır.

Newrozlar saldırılara yanıt oldu

Newroz coşkusu 20 ve 21 Mart günleri ülkenin dört bir yanında büyürken; sokaklarda, meydanlarda bir araya gelen milyonlar dinci-faşist AKP-MHP iktidarının Kürt halkını ve HDP'yi hedef alan saldırganlığını protesto etti. Milyonlar, halkların kardeşliğini Newroz alanlarında ortaya koydu.

AMED

Coşkulu ve kitlesel Newroz mitinglerinin başında, "Newroz ateşiyle direnelim, özgürleşelim" şiarıyla gerçekleştirilen Amed Newroz'u geldi, pandemi koşullarına, baskılara ve tehditlere rağmen yüzbinler 21 Mart günü Newroz alanında buluştu. Polis ablukası altında gerçekleşen Amed Newroz'unda, dayatmalara, engellemelere ve gözaltılara rağmen kitleler Kürt ulusal simgelerinin olduğu döviz, flama ve bayraklarla Newroz alanında yerini aldı.

2017 Newroz'unda polisin katlettiği İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü 2'nci sınıf öğrencisi Kemal Kurkut da ölümünü 4. yıldönümünde vurulduğu yerde anıldı. Newroz'un direniş ruhunu yansıtan dövizler, pankartlar taşınırken, kitlelerin alanı doldurmasıyla miting Çerxa Şoreşê marşı ve saygı duruşuyla başladı. Newroz Tertip Komitesi Başkanı İrfan Söner açılış konuşmasında Newroz'un direniş olduğu vurgusuyla "Dehak, Kawa'nın direnişi karşısında yenildi ve Newroz ateşini yak-tı. 2633 yıldır halklar Newroz bayramını kutluyor. Newroz pîroz be" dedi.

Konuşmalarla, müzik dinletileriyle halaylar, zılgıtlar ve sloganlar eşliğinde devam eden mitingde HDP Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel bir konuşma yaptı. "Kürtleri yok sayanlar bu meydana baksınlar. Kürtler bu direniş meydanında" diyen Güzel, direniş vurgusu yaptı ve İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararına değindi. Erdoğan'ın kadın düşmanı olduğunu bir kez daha gösterdiğini belirterek "Bu karar, kadın katliamını, şiddetini meşrulaştıran bir karardır. Ama bizler sözleşmenin iptal edilmesine izin vermeyeceğiz" dedi.

Mitingde HDP adına bir diğer konuşmayı Eş Genel Başkanı Mithat Sancar yaptı. "HDP halktır, halkı nereye kapatacaksınız" diyen Sancar saldırıların tek hedefinin HDP olmadığına işaret ederek

"Türkiye'nin bütün demokrasi güçleri" ne birlikte mücadele çağrısı yaptı. Konuşmasının devamında, PKK lideri Abdullah Öcalan'ın 2013 Newroz mesajının arkasında olduklarını ifade eden Sancar, "Kürt sorununda ve diğer bütün sorunlar" için "demokratik çözüm" vurgusu yaptı. Konuşmasında İmralı tecritine, açlık grevlerine değinen, "Kürt ulusal birliği" çağrısı yapan Sancar "Bizi bitirmeye çalışıyorsunuz ama bu ülkeyi yönetmeye geliyoruz. Yolumuzu kapatmaya çalışanlara inat, mutlaka yeni yollar açacağız. Kimse umutsuzluğa kapılmasın, buradaki coşkuyu görsünler, yolları nasıl açacağımızı bilsinler. Demokratik siyaset bitmez, halkın iradesini hiçbir güç bitiremez" ifadeleriyle sözlerini noktaladı.

21 Mart'ta yüz binlerin katıldığı ifade edilen Van mitinginin yanı sıra Iğdır, Malatya, Adıyaman, Bingöl, Şırnak, Ağrı, Antep, Hakkari, Urfa, Bitlis, Muş, Dersim ve Siirt'in aralarında olduğu pek çok kentte Kürt halkı alanları doldurarak HDP'yi kapatma tehditlerine yanıt verdi.

İSTANBUL

"Newroz Ateşiyle Direnelim, Özgürleşelim" şiarıyla çağrısı yapılan İstanbul Newroz'u 20 Mart'ta Yenikapı miting alanında onbinlerin katılımıyla coşkuyla kutlandı. BDSP flamalarını miting alanına almak istemeyen polis BDSP'lilere saldırdı. Polisin saldırısı çevredekilerin sahip lenmesi ve BDSP'lilerin tutumu ile boşa

mesi kadınlar bitirmeden bitirmeyecek bir anlaşmadır. İptal kararını tanımıyoruz." diyen Buldan'ın ardından miting, müzik dinletisiyle hep bir ağızdan türküler söylenerek, zılgıtlar ve halaylarla son buldu.

ANKARA

Ankara Newroz'u 21 Mart'ta Emek ve Demokrasi Güçlerinin çağrısı ile Anıtpark'ta gerçekleşti. Alana girişler esnasında BDSP'nin pankart ve flamalarına polis tarafından el koyulmak istendi. BDSP'nin kararlı tutumu ile bu yasakçı tutum boşa düşürüldü.

Saygı duruşu ile başlayan miting Emek ve Demokrasi Güçleri adına yapılan konuşma ile devam etti. Ülkedeki tablo özetlenerek başlayan konuşmada AKP-MHP iktidarının HDP'ye saldırılarına değinilerek "Bizler gücümüzü de meşruyetimizi de, Newroz alanına akın eden milyonlardan alıyoruz" denildi.

Ankara Kadın Platformu adına da açıklama yapılarak "Erkek şiddetine karşı İstanbul sözleşmesinden vazgeçmiyoruz. Bu sözleşme bir lütf değil, mücadele ile kazanılmış bir hak. Bu karar yok hükmündedir. Bu saldırılara karşı mücadeleyle dünyayı yerinden oynatacağız" denildi. HDP Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu'nun da konuşma yaptığı mitingde, dinci-faşist rejimin saldırısına hedef olan HDP'li vekil Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun alana girişi polis tarafından engellendi. Buna karşın telefon üzerinden kitlelere seslenen Gergerlioğlu, "Kaç gündür bir ortaoyunu izliyorsunuz. Bu ülkeye barış gelmesini istediğimiz için yalanla, dolanla vekilliğimiz elimizden alındı. Ama biz koltukların değil sizin gönlünüzün vekiliyiz" dedi. "Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği, berxwedan Jiyan, Newroz Piroz be" diyen Gergerlioğlu, "Bu engeller bizi birbirimizden ayıramaz, zindana koyarlar, mahkemeye çıkarırlar ama biz halkın vekiliyiz" ifadeleriyle sözlerini bitirdi. Ardından sanatçı Ahmet Şiyar'ın söylediği türkülerle miting noktalandı.

İzmir'de Gündoğdu Meydanı'nda binlerin katılımıyla gerçekleştirilen Newroz mitinginin yanı sıra Bursa, Kocaeli, Kayseri, Mersin, Muğla, Çanakkale, Tekirdağ, Çorum ve Antalya'nın da aralarında olduğu 65 kentte Newroz kutlandı.

düşürüldü. Bu saldırının dışında polisin alana gelenlere yönelik engelleme ve dayatmaları olurken 14 kişinin gözaltına alındığı açıklandı.

Newroz programı hem Kürtçe hem de Türkçe yapılan sunum ile başlatıldı. İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri Platformu adına ortak basın metnini Halkevleri Genel Başkanı Zeynep Çelik okudu. Kürt halkına dönük saldırganlığın teşhir edildiği açıklamada, baskılara karşı birlik ve dayanışma vurgusuyla "HDP yalnız değildir" denildi. Açıklamada İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı da protesto edilerek sözleşmeye sahip çıkma çağrısı yapıldı.

Konuşmalarla devam eden mitingde HDP İstanbul İl Eş Başkanlarının yanı sıra, Sırrı Süreyya Önder, TİP Genel Başkanı Erkan Baş, Barış Anneleri, Boğaziçi öğrencileri söz aldı. Newroz alanında "Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği" şiarı ile direnen Sinbo ve SML Etiket direnişçilerinin yanı sıra, açlık grevinde olan tutsaklar da "Biji berxwedana zindana" sloganı ile selamlandı. HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın mesajının da okunduğu mitingde son olarak HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan konuşma yaptı. "Denizlerin, Mazlumların, Selahattin Demirtaşların yoldaşları hoşgeldiniz" diye söze başlayan Buldan, AKP iktidarının yanlışlarına değinerek "Türkiye halkları bu yanlışlara seçim sandıklarında cevap verecektir" dedi. "Beyler, efendiler son sözü kadınlar söyler. İstanbul Sözleş-

Saray rejimi İstanbul Sözleşmesi'nden çekildi...

Kararname yok hükmündedir!

AKP şefi Erdoğan geçtiğimiz hafta gece yarısı imzaladığı ve *Resmî Gazete*'de yayınlattığı bir kararname ile Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekildiğini ilan etti. Başta kadınlar olmak üzere toplumsal muhalefetin aylardır süren tüm itirazlarına ve eylemli tepkilerine rağmen atılan bir adımdı bu.

SÖZLEŞMENİN İPTALİ AYLARDIR İKTİDARIN GÜNDEMİNDEYDİ

İstanbul'da imzalandığı için adına İstanbul Sözleşmesi denilen, asıl adı *Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadele Hakkındaki Avrupa Konseyi Sözleşmesi* olan belge, kadına yönelik şiddeti ve ev içi şiddeti önlemeyi, bu temelde de devletin üstlenmesi gereken görevleri içeriyor. Şiddetten beslenen kapitalist sömürü düzeninde çıkarılan yasaların şiddeti tümüyle sona erdirmesi olanaklı değil elbette. Yine de kadınlara ve çocuklara yönelik şiddetin önlenmesine dair barındırdığı hususlar nedeniyle Sözleşme gündelik mücadelede belli bir önem taşıyordu.

Türkiye'nin imzalamaya mecbur kaldığı, AKP'nin imzalandığı zaman yere göğe sığdıramadığı İstanbul Sözleşmesi, 24 Kasım 2011'de Meclis tarafından tüm partilerin oy birliğiyle onaylandı. O zamandan bugüne yok sayılan, kağıt üzerinde kalan ve özel çabalarla ancak bazı maddeleri uygulatılan Sözleşme'nin varlığı bile iktidara ve çevresindeki gerici güçlere rahatsızlık vermeye devam etmekteydi.

İstanbul Sözleşmesi ve ardından yasalasın 6284 sayılı *"Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun"* gerici güçlerin hedefi olmuş ve Sözleşme'nin feshi bir dönemdir daha somut olarak gündeme gelmişti. Kadın hareketinin verdiği güçlü tepkiler ve AKP saflarında konu ile ilgili yaşanan çatlakların ardından iktidar geri adım atmıştı. Kadına yönelik şiddetin çok ciddi boyutlara ulaştığı bir atmosferde, "kadına yönelik şiddete karşı" olan bir sözleşmeden çıkmayı savunamayan AKP iktidarı, Sözleşme'nin içinde yer alan "insanların cinsel yönelim ve kimlikleri nedeniyle ayrımcılığa uğrayamayacaklarına" dair düzenleme üzerinden "eşcinsel evliliklerin önünün açıldığı" argümanına yaslanmaya

çalışmış, sinsi bir sessizliğin ardından bir gece yarısı operasyonu ile Sözleşme'yi feshetmiştir.

Hukukçulara göre, uluslararası bir sözleşme olan İstanbul Sözleşmesi kanun hükmünde olduğu için, Cumhurbaşkanı'nın onu feshetme yetkisi olmadığı ifade edilmekte ve kararnamenin yok hükmünde olduğu belirtilmektedir. Hukuksal durumdan bağımsız olarak, kadınların ve ilerici güçlerin nezdinde Sözleşme'nin feshedilmesinin zaten hiçbir meşruluğu bulunmamaktadır.

GERİCİ GÜÇLERİN MEMNUIYETİ

Sözleşmeden çekilmenin HDP milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun hukuksuz bir şekilde milletvekilliğinin düşürülmesi, HDP'nin kapatılması için dava açılması, Gezi parkının ne olduğu belli olmayan bir vakfa devredilmesi, Merkez Bankası Başkanı'nın 20 ay içinde 4. defa görevden alınması vb. gibi birkaç güne sığdırılan saldırılarla aynı günlerde gündeme gelmesi bir tesadüf değil. Tüm bunlar gerici iktidarın "beka" uğruna tam bir topyekün saldırı başlattığının göstergeleridir.

AKP-MHP iktidarı, yaşanan çok yönlü kriz karşısında baskı ve terörü artırmak başta olmak üzere her yolu deniyor. Gerici güçler koalisyonu olan AKP-MHP ittifakı, ayakta kalabilmek ve yanı sıra tabanını da bir arada tutabilmek için, din istismarcısı, gerici güçlerin taleplerine yanıt vermeye çalışıyor. Aynı zamanda dinsel referanslara dayalı toplum düzeninin taşlarını döşemeye çalışıyor. Bu düzende kadın-erkek eşitliğinin adı yok, çünkü bu "fitrat"a aykırı. Kadınların hakları değil ailenin bekası öncelikli... Bu

düzende erkeğin lehine düzenlenmiş ayrımcılık söz konusu. Farklı cinsel yönelim ve kimlikler de olamaz vb. Uygulanmamasına rağmen İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı yasaya itirazları, tam da bu düzenlemelerin, yaratmak istedikleri toplum modeline ayak bağı olmalarından ileri geliyor.

Aylardır İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasını talep eden gerici güçler, aynı zamanda bir seçim pazarlığı olarak ele aldıkları sözleşme feshinin ardından memnuiyetlerini dile getirdiler, Saray rejimi şefine ardı ardına teşekkürlerini ilettiler. İsmail Ağa tarikatı, Nur Cemaati öne çıkanlar arasında yer alırken, BBP, Hüdapar gibi gerici partilerin sözcüleri de hoşnut olduklarını dile getirdiler. Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Oğuzhan Asiltürk de günler öncesinden pazarlığın ürünü olarak İstanbul Sözleşmesi'nin kalkacağını kesin bir dille ifade etmişti.

Tüm bunların yanı sıra, iktidarın bilcümle gerici destekçileri dört bir koldan Sözleşme'nin feshini kutladılar. "Hilafet" çağrısı yapanlar da oldu, 6284 sayılı yasanın kalkmasını gündeme getirenler de, Medeni Kanun'a göz dikenler de... Dinci gericilerin gerçek yüzü bir kez daha gözler önüne serildi. Din tacirleri, çocuk istimarıcıları, kadına yönelik şiddet savunucuları, kadının hak eşitliğinin, ilerici değerlerin karşısında yek vücut olarak birleştiler.

KARARNAME YOK HÜKMÜNDEDİR!

İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması tartışmalarının olduğu dönemlerde kadınlar yoğun ve kitlesel tepkiler ortaya koymuş ve iktidara geri adım attırmışlardı. Benzer bir tablo, Sözleşmenin

gece yarısı feshedilmesi ile ortaya çıktı. Hızlı refleks verilerek yaygın ve kitlesel eylemler gerçekleşti. Karara öfke duyan ve ağırlıklı olarak kadınların oluşturduğu kitleler, ülkenin dört bir yanında sokaklara döküldüler, kararı tanımadıklarını gösterdiler.

8 Mart'ın hemen akabinde gerçekleşen saldırı, halen canlılığını koruyan 8 Mart eylemlerinin ardından sokakların, meydanların yeniden canlanmasını sağladı. Çeşitli fabrikalarda kadın işçilerin gerçekleştirdikleri eylemlerde de Sözleşmenin feshedilmesi protesto edildi.

İlk elden gerçekleşen tepkilerle, yükselen ve dinamizmini koruyan kadın hareketi ve ilerici muhalefet, kararnameyi tanımadığını ve Sözleşmeyi kararlılıkla savunacağını ifade ediyor. Kadınlar, AKP iktidarının kadınların kazanılmış haklarına dönük saldırılarına, aynı zamanda LGBTİ+ bireylere yönelik kin, nefret ve ayrımcılığı "Haklarımızdan ve hayatımızdan vazgeçmiyoruz" şiarıyla karşı çıkmaya devam ediyorlar.

Bugün, tek adam rejimiyle gerçekleşen saldırıları geri püskürtmek, AKP-MHP koalisyonuna geri adım atılabilmek, işçi sınıfının, emekçilerin ve kadınların hakları ve gelecekleri mücadelesinin büyütülmesi için önem taşıyor. Bu hedefle, halen en geniş kesimleri ile süreçlerin uzağında konumlanan, manipülasyonlarla bilinçleri bulandırılan işçi ve emekçi kadınlara saldırıların mahiyetini anlatabilmek, kadınları hak ve eşitlik mücadelesine kazanabilmek ve tüm bunlarla birlikte, bu saldırının püskürtülebilmesi için yükselen mücadeleye omuz vermek, güncel görevler olarak karşımızda duruyor.

“İstanbul Sözleşmesi bizimdir!”

AKP iktidarının bir gece yarısı kararname ile İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı üzerine Türkiye'nin dört bir yanında kadınlar başta olmak üzere kitleler 20 Mart'tan itibaren sokaklara döküldü.

İstanbul Kadıköy'de öğlen binlerce kadın “Kararı geri çek, sözleşmeyi uygula!” şiarı ile kararı protesto etti. Akşam da “İstanbul Sözleşmesi bizim!” şiarı ile binlerce kadın bir araya geldi. Eylemde İstanbul Sözleşmesi'ni Uygula Kampanya Grubu adına yapılan konuşma “Gece yarısı kararname ile haklarımızı elimizden almak istiyorlar. Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz” sözleri ile başladı. Konuşmada “Bir adama, çok adama, herhangi bir sayıda adama hayatımızı terk ediyor muyuz? Geceleri, sokakları, meydanları da terk etmiyoruz” denildi. Katledilen kadınlar anılarak kadın cinayetleri teşhir edildi ve “Dün bir imza ile failleri cesaretlendirdiler” denilen konuşmalarda “Çocuk istismarına, kadın cinayetlerine, nefrete, homofobiye, transfo-

biye, bir gecede kararname ile hakların gasp edilmesine, eşitsizliklere hayır” vurgusu yapıldı.

İstanbul'un yanı sıra İzmir, Bursa, Kocaeli, Kayseri, Ankara başta olmak üzere pek çok kentte eylemler yapılırken, milyonların aktığı Newroz alanlarında da İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı protesto edildi. **Ankara**'da saat 15.00'te Kızılay Sakarya Caddesi'nde bir araya gelen kadınlara polis saldırdı.

Eskişehir Demokratik Kadın Platformu, Kanatlı AVM önünde eylem yaptı. Eylemde yapılan açıklamada bir gecede sözleşmenin feshedilmesini kabul etmedikleri vurgulanarak “Kadın hareketinin yıllarca mücadele vererek kazandığı hakları gece yarısı baskınlarına, tek adamın dudakları arasından çıkan sözlerle teslim etmeyeceğiz” denildi.

Ordu'da kadınlar, saat 12.00'de Ceren Özdemir Meydanı'nda gerçekleştirdikleri eylemde “Katledilen tüm kadınlar isyanımızdır! İstanbul Sözleşmesi'ni değil cinayetleri engelle” ifadeleriyle tepkileri-

ni dile getirdi.

Antalya'da Attalos Meydanı'nda eylem yapıldı. Eylemde, “Hayatlarımızdan ve haklarımızdan vazgeçmiyoruz” ifadeleri vurgulandı.

Antep Demokratik Kadın Platformu, Balıklı Park'ta eylem yaparak “Haklarımızdan ve hayatlarımızdan vazgeçmiyoruz” dedi.

Manisa Kadın Platformu, Manolya Meydanı'nda bir araya gelerek İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesine tepki gösterdi.

ODTÜ Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Topluluğu'nun çağrısıyla bir araya gelen ODTÜ öğrencileri, ODTÜ Rektörlüğü önünde yaptıkları eylemle karara tepki gösterdi. Yapılan açıklamada “İstanbul sözleşmesini savunmak ve uygulamak için her bölümde her toplulukta her alanda kendi sözümüzü söylemekten vazgeçmeyeceğiz” sözleri vurgulandı.

Çorum Kadın Platformu, Hacı Bektaş Veli Parkı'nda basın açıklaması gerçek-

leştirerek, kadınlara yönelik tüm baskılara ve yok saymalara rağmen kadın haklarını sonuna kadar koruyacaklarını vurguladı.

Balıkesir Edremit'te Cumhuriyet Meydanı'nda bir araya gelen kadınlar “Susmuyoruz, İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz” diyerek yaptıkları basın açıklamasında kararın geri çekilmesi istendi.

Kadınlar ayrıca İstanbul Sözleşmesi için **Uşak**'ta, **Fethiye**'de **Adana** Atatürk Parkı'nda, **Bursa** Fomara Meydanı'nda, **Denizli** Çınar Meydanı Belediyesi önünde, **Dersim** Sanat Sokağı'nda, **Mersin** KUSHIMATO'da, **Samsun** Şehir Kulübü önünde eylem yaptı.

Hafta boyunca pek çok kentte eylemler devam ederken, her akşam İstanbul'un farklı ilçelerinde eylem düzenlenerek “İstanbul Sözleşmesi bizimdir! Kararı geri çek, sözleşmeyi uygula!” vurgusu yapıldı.

Yaşamımıza yönelik tüm saldırılara karşı mücadeleye!

Cezaevlerinde özellikle siyasi tutuklu ve hükümlüler keyfi görüş ve mektup yasaklarına, gazete, dergi vb. gibi yayın engellerine, keyfi şekilde verilen hücre cezaları gibi uygulamalara maruz kalıyorlar. Bunların yanı sıra cezaevinde ve gözaltılarda dayatılan çıplak arama uygulaması, son dönemlerde kimi sol örgüt ve kurumlar ile milletvekilleri ve insan hakları savunucuları tarafından sıkça gündeme getirildi. Kadın tutuklu ve hükümlülerin de sıklıkla maruz kaldığı çıplak arama saldırısı bir istismar ve işkence biçimi olduğu gibi, aynı zamanda sistemin kadınlar üzerinde uyguladığı gerici politikaların cezaevlerindeki yansımasıdır. Bir saldırı biçimi olarak çıplak arama, özellikle siyasi tutsakların iradesini ve direncini kırma, itaatkar hale getirme, kimliğini yok etme gibi amaçlarla pek çok hapisanede yaygın olarak uygulanıyor.

AKP-MHP iktidarı çıplak arama dayatmasının yeni yeni gündeme geldiği zamanlar bu uygulamanın yapıldığını inkar ediyordu. Fakat ortaya konulan

pek çok delil, gözaltılardan ve cezaevlerinden yansıyan raporlar iktidarın yalanlarını döne döne açığa çıkardı. Yalanı delillerle ifşa olan faşist iktidar, şimdilerde çıplak arama saldırısını bir devlet politikası olarak pişkince savunuyor artık. Bir zamanlar böyle bir uygulamanın olmadığını, bunu dile getirenlerin “devleti karalamak”tan başka bir şey yapmadığını söyleyenler, şimdi de çıplak arama gibi bir işkence yöntemini savunmak için türlü kılıflar uyduruyorlar. Hatta “Onurlu ve ahlaklı kadın çıplak arandığını söylemek için bir yıl beklemez”, “Örgüt talimatıyla çocuk doğuruyorlar” gibi rezil söylemlerle saldırmaktan da geri durmuyorlar.

2010-2019 yılları arasında, Türkiye İnsan Hakları Vakfı'na başvuran 241 kişi, yönetmelikte olmamasına rağmen gözaltında keyfi şekilde çıplak arama işkencesine maruz kaldığını belirtmiştir. Ki bu kadarı sadece kayıtlara geçerek resmileşmiş kısmıdır. Yine cezaevlerinde nakil işlemleri sırasında, aramalar esnasında, hastane sevklerinde, mahkeme-

lere gidiş dönüşte ve görüş günlerinde bu istismar ve işkence yönteminin yaygın şekilde kullanıldığı bilinmektedir.

Kapitalizmin çarklarının dönebilmesi için ihtiyaç duyulan itaatkar toplumu yaratma ve kadınları geri konuma itme politikası, yaşamın her alanında olduğu gibi cezaevlerinde de hayata geçiriliyor. Cezaevleri gibi yerlerde özellikle kadınların savunmasızlığından da faydalananak kişiyi zorla çıplak şekilde aramak, kişiliğini yok saymak ve aşağılamak, bu şekilde istismar ve işkencede bulunmak, dışarıda kadınlara yönelik hiçbir baskı ve zorbalıktan kaçınmayan iktidar için aslında oldukça olağan ve normal bir yöntemdir.

Kadın cinayetleri, istismarlar, taciz ve tecavüz vakaları katlanarak artarken, sömürü sisteminin ve gerici iktidarın bu duruma cevabı İstanbul Sözleşmesi'nin yüzüsüzce iptali oluyor. Zaten kadınlara yönelik şiddet ve cinayetlerin failleri yargılanmıyor. Gerici politikalarla kadınlar eve kapatılıyor, ücretsiz sömürüye mahkum ediliyorlar. Bu politikalar

cezaevlerinde kadınlara yönelik çıplak arama, şiddet, hakaret, baskı vb. uygulamalar şeklinde hayat buluyor.

Hapishaneler işkence ve baskı kurumlarına dönüştürülürken, milyonlarca işçi ve emekçinin, kadınların hayatı da hapishanelere çevriliyor. Çünkü işçi ve emekçi kadınların emeğine ve hayatlarına yönelik saldırılar (uzun çalışma saatleri ve düşük ücretler, esnek ve güvencesiz çalışma, açlık ve yoksulluk, kadın cinayetleri, şiddet, istismar, taciz ve tecavüz vb.) hapishane koşullarını aratmayacak düzeydedir.

Nereden bakılırsa bakılsın, hapishanelerde ve dışarıda, işyerlerinde, sokakta ve yaşamımızın her alanında emekçi kadınları kuşatan baskı ve sömürü zincirlerini kırmadan bir kurtuluş asla mümkün görünmüyor.

İnsanlık onurunu yok saymayı, kimliksizleştirmeyi, sindirmeyi amaçlayan tüm istismar ve işkence yöntemlerine; haklarımıza, geleceğimize ve yaşamımıza yapılan bütün saldırılara, tüm bunların kaynağı olan sömürü düzenine karşı işçi ve emekçi kadınların mücadele etmektense başka yolu yoktur.

Ekonomik reform programı değil işçi sınıfına saldırı planı

Fikri Tomurcuk

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan geçtiğimiz günlerde cafcıflı bir sunumla, sözde üzerinde aylardır çalıştıkları bir ekonomik reform programı açıkladı. Son dönemde sıklıkla vurgulanarak tekrarlanan reform lafları nedeniyle bu açıklama merakla bekleniyordu.

Reform programında köklü değişikliklerin yer alacağını umanlar hayal kırıklığına uğradılar. Çünkü bir saat süren bir toplantı ile bizzat Erdoğan tarafından açıklanan programda köklü değişiklik adına hiçbir şey yoktu. Yenilik diye sunulan maddelerin çoğu, Erdoğan iktidarının sıkıştıkça gündeme getirdiği sayısız geçmiş “ekonomik reform” programlarında yıllar önce yapılacağı söylenmiş ama yapılmamış vaadlerden ibaretti. Yapılacağı söylenen bazı şeyler ise çok önceden hayata geçirilmiş ama sürdürülmemişti.

Erdoğan’ın açıkladığı metinde “reform” denebilecek değişiklikler yoktu ama bomboş bir program da değildi. Yaşamakta olan ekonomik krizin yükünü emekçilerin sırtına yıkmaya, sermaye sınıfını krizin yüklerinden sıyırmaya hizmet edecek bir dizi plan yer alıyordu. Nitekim sermayenin irili ufaklı bütün sözcüleri, Erdoğan’ın açıkladığı sözde reform programını destekleyip alkışlayan açıklamalar yapmakta gecikmediler.

EMEKÇİYE IMF REÇETELİ ACI İLAÇ

Erdoğan’ın paketinde Covid-19 salgını ile katmerlenen ekonomik krizde geliri ve işini kaybeden emekçilere destek anlamında hiçbir şey yok ama emek düzeninde sömürüyü ve güvencesizliği artıracak planlar yer alıyor. Erdoğan yıllardır her ekonomik programının baş köşesine oturttuğu IMF patentli esnek çalışma düzeni dayatmasını, ekonomik kriz koşullarında bir kez daha ısıtıp “reform” diye önümüze koyuyor.

Ekonomik reform programında çalışma hayatına ilişkin iki önemli düzenleme yer alıyor. Bunlardan birincisi uzaktan çalışma mevzuatı, diğeri kısmi süreli çalışma düzeni.

Uzaktan çalışma, Covid-19 salgını koşullarında olabildiğince yaygın bir uygulama haline gelmiş durumda. En başta büyük holdingler ve finans kurumları olmak üzere, önde gelen sermaye grupları, salgın nedeniyle başlattıkları uzaktan çalışma uygulamasını yaygınlaştırma ve

kalıcı hale getirme çabası içindeler. Erdoğan’ın reform programı, sermayenin bu çabasına destek veriyor.

Uzaktan çalışma düzeni ofis, enerji, ulaşım ve yemek gibi bir dizi giderden patronları kurtarıırken, evden çalışmak durumundaki emekçilerin enerji, haberleşme, internet, bilgisayar gibi giderlerini artıracak. Bunlara ek olarak evden çalışanlar için mesai kavramı ortadan kalkacak, kapitalist patronların dayatmasıyla günlük çalışma süreleri 8 saatin çok üzerine çıkacak ve bunun için fazla mesai ödemesi de yapılmayacak. Böylece evinde rahat çalışma kılıfı altında emek sömürüsü daha da artırılacak. Bunun kapitalistler açısından bir yararı da, emekçilerin örgütlenme, birlikte hareket etme ve dayanışmasını zorlaştıracak olması.

Kısmi süreli çalışma düzenlemesi ise emekçilerin karşı karşıya bulunduğu güvencesiz çalışma koşullarını daha da derinleştirecek. Kısmi çalışma düzeninin getireceği birinci sonuç ücretlerin aşağı çekilmesi olacak. Kısmi süreli çalışanlarla özel sözleşmeler yapılarak farklı bir ücret düzeni uygulanacak. Çalışma süresinin haftada 40 saatin altında olması gereğiyle düşük ücret ödenecek.

Kısmi süreli çalışma düzeni ile aynı zamanda şu anda süresiz olan sözleşmeler, süreli sözleşme haline gelecek. Böylece kapitalistlere, kısmi süreli çalışan emekçileri bir yıldan daha kısa süreli sözleşme yapmaya zorlamanın yolu açılacak. Bu da

işçilerin kıdem tazminatı hakkını gasp etmenin bir yolu haline gelecek.

SERMAYEYE KURTARMA VE TEŞVİK

Erdoğan’ın reform planı, sömürüyü ve güvencesizliği artıracak uygulamalarla sermaye için krizin yükünü emekçilere yıkmamanın yollarını genişletmekle kalmıyor, sermayeye bir dizi kurtarma ve teşvik kanalı da açıyor.

Kurtarma kanallarından birisi Tahvil Garanti Fonu. Tahvil Garanti Fonu’nun görünürdeki amacı, şirketlerin banka kredilerinin yanısıra tahvil çıkartarak da borçlanmasını kolaylaştırmak. Eğer şirket vadesi geldiğinde tahvilin faiz ve anaparasını ödeyemezse, tahvil alanlara ödemeyi Tahvil Garanti Fonu yapacak. Bu garanti sayesinde tahvil yoluyla borçlanacak şirketlerin çıkardığı tahvilleri daha kolay satabilmelerine imkan yaratılacak.

Böylece bankalara kredi borçlarını ödeyemeyen ve yeni kredi alamayan şirketlere yeni bir borçlanma kanalı açılmış olacak. Bu yolla bankaların batık kredi riski, bu tahvilleri doğrudan satın alan veya bankaların yatırım fonları üzerinden dolaylı olarak alan tasarruf sahiplerine aktarılmış olacak. Şirketin vadesinde tahvillerin karşılığını ödememesi halinde ise Tahvil Garanti Fonu sayesinde yük Hazine’ye, yani vergilerin çoğunu ödeyen emekçilere yüklenmiş olacak.

Erdoğan’ın reform programında ban-

kaların batık kredi portföyünü ve şirketlerin borçlarını menkul kıymet veya teşvik yoluyla toplumsallaştırmanın aracı olacak iki farklı plan daha var. Bunlardan birincisi bankaların batık kredilerini satın alacak olan varlık yönetim şirketlerine teşvik verilmesi. İkincisi bankaların sorunlu kredileri karşılığında menkul kıymet çıkartarak, bunu tasarruf sahiplerine ve yatırım fonlarına satması.

Bu iki kanal da şirketlerin ve bankaların batık kredilerden kurtulmasına hizmet ederken, riski tasarruf sahiplerine ve Hazine’ye aktarmanın aracı olacak.

Erdoğan’ın programında yer alan bir araç da proje finansmanı fonu. Bu da altyapı, ulaşım, enerji, haberleşme, sağlık gibi alanlarda ihale alan ama yatırım için bankalardan ihtiyaç olan krediyi alamayan yandaş müteahhitlerin bu kaynağı, menkul kıymet çıkartarak halktan toplamalarının yolunu açacak.

Erdoğan’ın reform planında sermayeye nakit teşvik vaadi de var. Şimdiye değin yatırım teşviklerinde vergi muafiyetleri, gelir vergisi indirimleri, faiz desteği, SGK prim desteği gibi araçlar kullanılıyordu. Şimdi buna doğrudan nakdi destek de eklenecek, yani yatırım teşviki alanlara doğrudan Hazine’den para aktarılacak.

Tüm bunlar Erdoğan’ın ekonomik reform programının sınıf karakterini, gerici faşist diktatörlüğün sermayenin hizmetinde olduğunu apaçık ortaya koyuyor.

Tüm Çalışanlar İçin Sağlık Platformu'ndan 1 Mayıs çağrısı...

“Birleşik, kitlesele, mücadeleci 1 Mayıs için”

Tüm Çalışanlar İçin Sağlık Platformu (TÇSP), İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs için bugünden sürece birlikte örgütlemek için tüm emek güçlerine çağrı yaptı.

“İşçi sınıfına yönelik saldırılara cevap vermek, direnişleri büyütmek için sınıfsal ve tarihsel özüne uygun, kitlesele, birleşik 1 Mayıs örgütleyelim!” başlıklı açıklamada; sermaye iktidarının ve dümenindeki AKP-MHP rejiminin işçi sınıfını hedef alan saldırılarına, tüm toplumsal mücadele dinamiklerini ezmeye dönük devlet terörüne değinildi. “Saldırılara cevap vermek, direnişi ortaklaştırmak ve büyütmek için birleşik, kitlesele, mücadeleci bir 1 Mayıs bugün için zorunluluktur” ifadeleriyle 1 Mayıs'ın önemine dikkat çekilen açıklamanın tamamı şöyle:

İŞÇİ SINIFINA YÖNELİK SALDIRILARA CEVAP VERMEK, DİRENİŞLERİ BÜYÜTMEK İÇİN

SINIFSALE VE TARİHSEL ÖZÜNE UYGUN, KİTLESELE, BİRLEŞİK 1 MAYIS ÖRGÜTLEYELİM!

Pandeminin üzerinden yaklaşık 1 yıl geçti, bu süreç işçiler-emekçiler açısından gelinen noktayı tüm çıplaklığıyla ortaya koymaktadır. Bu geçen 1 yıllık süreçte, işçi sınıfına AÇLIK- HASTALIK ikilemi dayatılmıştır. Diğer yandan ise sermayedarlar karlarına kar katmıştır. Kısacası pandemi bir işçi sınıfı hastalığı olmuştur.

Ekonomik kriz ise derinleşmeye devam etmektedir. Milyonlarca kişi işsiz kalmıştır. Temel ihtiyaç malzemelerine gelen zamlara her gün bir yenis eklenmektedir. AKP ve MHP bloğu vergi yükünü tamamıyla işçilerin omuzlarına yüklemiştir. İşsizlik fonu; sermayeye, teşvik adı altında peşkeş çekilmiştir. Ekonomik krizin etkileri yoğun bir şekilde hissedilmektedir. 1 yıl içerisinde, işsiz kalan 102 müzisyen emekçi arkadaşımızın intihar sonucu yaşamını yitirmesi pek çok şeyi anlatmaktadır. Sürecin ağırlığını her gün herkes iliklerine kadar hissetmektedir.

İşçiler-emekçiler sadece ekonomik krize bağlı saldırılar ve bu krizin doğru-

dan yaşamlarına etkileri ile karşı karşıya değildir aynı zamanda işçi sınıfının kazanılmış haklarına saldırılar artmış, kölelik düzeninde uygulamalar hayata geçirilmek istenmiştir, istenmeye devam etmektedir. Ücretsiz izin saldırısı ile binlerce işçi-emekçi arkadaşımız aylık 1177 TL ile “hayatta kalmaya” zorlanmıştır.

Aynı zamanda ücretsiz izin patronlar tarafından bir cezalandırma yöntemi olarak da kullanılabilir hale gelmiştir. İşsizlik fonu sermayeye peşkeş çekilirken; işçilere-emekçilere sadece koklatılmıştır. Kod-29 da bir saldırı aracı haline getirilmiştir. Sendikalaşan, güvenceli-insanlık onuruna yaraşır çalışma koşulları talep eden işçileri, kazanılmış haklarını dahi vermeden işten atmanın bir yolu haline getirilmiştir.

Bugün bu saldırı nedeniyle binlerce işçi-emekçi arkadaşımız zor durumdadır. Sözde işten atmalar yasaklanmıştır fakat direnişin olduğu her yerde süreç tüm çıplaklığıyla ortadadır. Ekmekçiöğulları, Baldur, Migros, PTT, Sinbo ve daha birçok işyeri bu saldırı ile karşı karşıya kalmıştır. Bu saydığımız yerler direnen, hakkını arayan işçilere aittir. Fakat sadece direnen işyerleri bu saldırıdan etkilenmemektedir, birçok yerde tekil biçimde işten çıkarılan arkadaşlarımızın da oldu-

ğunu biliyoruz. Çünkü işçi sınıfına dayatılmak istenen; güvencesiz, sendikasıız, kölece bir düzendir.

Saldırılar var da direniş yok mu? Elbette var. Pandemi kendi direnişlerini yaratmıştır. Kod-29'a karşı, ücretsiz izin saldırılarına karşı, sendikalı çalışma hakkı için, diğer pek çok hakkı için işçi sınıfı farklı alanlarda, sektörlerde harekete geçmiştir, kazanımlar elde etmiştir. Soma'da, Ermenek'te maden işçileri, metal işçileri, tekstil işçileri, hizmet sektörü çalışanları... direnişe geçmiştir. Bazıları hala devam etmektedir. Sinbo, Baldur, SML, PTT, Migros, Cargill, DÖHLER ve daha fazlası hala direniştedir.

Sadece işçiler mi direniyor? Elbette hayır. Kadınlar cinayete, tacize, tecavüze, emek sömürüsüne karşı sokakları terk etmemeye kararlı görünüyor. Aynı şekilde LGBTİ+ bireylerin direnişi de sürmektedir. Pandemi ile birlikte sorunları katlanarak artan kadınlar direnmeye devam ediyor.

Aynı durum öğrenciler için de geçerlidir. Öğrenciler üniversitenin asli unsurlarından biri olduklarını göstermek için sokaklarda, kampüslerde direnmeye devam etmektedirler. Diğer yandan ise AKP ve MHP bloğunun HDP ve Kürt halkına karşı saldırıları ortadadır. Buna karşı

newroz alanlarını dolduran kitlelerin direnişi büyütmele ortadadır.

İşte tam da bu sebeplerden ötürü bu yıl 1 Mayıs daha da önem kazanmıştır. Saldırılara cevap vermek, direnişi ortaklaştırmak ve büyütmek için birleşik, kitlesele, mücadeleci bir 1 Mayıs bugün için zorunluluktur.

TÇSP olarak aldığımız karar, alanlarda eylemli bir süreç ve sonrasında kitlesele bir 1 Mayıs için emeğimizi ortaya koymaktır. Ayrıca diyoruz ki Taksim işçi sınıfı için 1 Mayıs alanıdır. Bu yüzden kitlesele bir biçimde Taksim'de olmak işçi sınıfının bugünkü durumu da göz önüne alındığında oldukça anlamlı olacaktır. Aynı zamanda şehir merkezleri işçi sınıfına yasaklanamaz diyoruz. Biliyoruz ki, tek başına bizim çabamızla olmayacaktır bu yüzden işçi sınıfının bir bütün olarak buradayız demesi, iradesini ortaya koyması oldukça önemlidir. Bu anlamda tüm emek kurumlarının, emek dostlarının, sendikaların sürece müdahale etmesi ve bir parçası olarak örgütlemesi gerekmektedir.

Çağrımızdır, bugünden başlayarak bu süreci birlikte örgütleyelim. Direnişi büyütelim ve bu sene 1 Mayıs'ı işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak dostla düşmana gösterelim!

Saray rejiminin bekası ve derinleşen yoksulluk

Salgın sürecinde derinleşen ekonomik kriz, işçi ve emekçilerin yaşam koşullarını çekilmez hale getirdi. Sermayedarlar salgını fırsata çevirip çalışma yaşamında köleliği dayatırken, işçi sınıfı açlık ya da hastalık ikilemine sıkıştırıldı. Milyonlarca emekçi salgına rağmen çalışmak zorunda kaldı. Artan enflasyon karşısında ücretler iyice eridi ve alım gücü düştü.

Açlık sınırının 2 bin 681 TL'ye, yoksulluk sınırının 9 bin 274 TL'ye dayandığı günümüzde, milyonlarca işçi ve emekçi açlık sınırında ücret almaktadır. 14 milyon işçinin yüzde 43'ü asgari ücrete mahkumdur. Milyonlarca işçi de kayıt dışı çalıştırılmakta, asgari ücretten bile mahrum bırakılmaktadır. Sayıları 10 milyona dayanan işsizler ordusu, açlık girdabında umutsuzluğa doğru sürüklenmektedir. Genel-İş Sendikası'nın 2021 Ocak ayında açıkladığı rapora göre, yoksul sayısı son iki yılda yüzde 8,4 artmıştır. Salgın döneminde çalışan yoksul sayısı 7,7 milyonu geçmiştir. Halihazırda her 10 kişiden 7'si borçludur. Emekçiler temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz hale gelmiştir.

AKP'nin işbaşına getirildiği ilk yıllar dış borçlanmanın görece kolay, kredi faizlerinin düşük olduğu yıllardı. İşçi ve emekçiler geçinebilmek için genellikle kredi kartı ve tüketici kredisi kullanmaya devam ettiler. 2009'a kadar bu borçlanmaların ödemesi asgari düzeyde gerçekleşiyordu. Ancak sonrasında ücretlerin erimesi, işsizliğin yükselmesi, ödenemeyen borçların artması gibi etkenler bankaların para musluklarını kapatmasına neden oldu. 2003'te toplam borçlanmalarda kredi kartı ve ihtiyaç kredisi borçları %13 düzeyinde iken, 2012'lerde %25'leri bulmuştu.

REJİM BASKI VE ZORBALIKLA AYAKTA KALMAYA ÇALIŞIYOR

AKP iktidarı, pandemide 8 milyon aileye bir kereye mahsus 1000'er lira nakit destek vererek görüntüyü kurtarmaya çalıştı. Toplam 8 milyar TL tutarındaki bu yetersiz harcama dışında bir şey yapmadı. Fırsat bulduğu her durumda işsizlik fonundaki parayı kullandı. Ayrıca "Biz bize yeteriz" kampanyaları ile yoksul emekçilerden IBAN isteme yüzüzlüğü sergiledi. Pandemide yoksul emekçileri kaderine terk eden saray rejimi, emekçilerin çığ

Türkiye'de tek adam yönetiminde işleyen kapitalist düzenin dayattığı açlık ve yoksulluk, tırmandırdığı gerici-faşist zorbalık karşısında işçi ve emekçilerin örgütlenmek ve dışı dış mücadele etmekten başka bir seçenekleri yoktur.

gibi büyüyen yoksullaşmasını adeta yok sayarak, kendi bekasının derdine düştü.

Sermayedarların vurucu gücü AKP-MHP iktidarı, bir yanda bir avuç asalağın servetine servet katan politikaları hayata geçiriyor, diğer yandan da sefalet koşullarına karşı emekçilerin gösterdikleri tepkileri zorbalıkla bastırmaya çalışıyor. Tek gayesi ayakta kalmak olan gerici-faşist iktidar, ihtiyaçları doğrultusunda "milli ve yerli" safsatasını öne sürmekte, toplumu kutuplaştırmakta ve yarattığı gerilimden beslenmektedir. Toplumun gerçek gündemi salgın, yüksek enflasyon, işsizlik ve yoksullukken, AKP şefi Erdoğan'ın gündemi önümüzdeki seçimleri "kazasız belasız atlatarak" rejimin devam etmesini sağlamaktır. Yarattığı atmosfer nedeniyle kadınları, gençleri, Kürt halkını, işçi ve emekçileri karşısına alan sermaye diktatörü, gerici ve şoven tabanı bünyesinde toplamak için ince hesaplar peşinde koşmaktadır.

Benden sonrası tufan mantığı ile hareket eden Erdoğan, toplumu uçuruma

doğru sürüklemeye devam etmektedir. Servet-sefalet uçurumu aşırı derecede büyümüş, emekçilerin durumu vahim hale gelmiş, orta sınıflar geçtikçe daha çok yoksulluğun pençesine düşmüştür.

Tablo yeterince karanlık değilmiş gibi, geçtiğimiz günlerde AKP şefi tarafından bir de "ekonomik reform" programı açıklandı. Program, yaşanmakta olan ekonomik krizin yükünü emekçilerin sırtına yıkmaya, sermaye sınıfını krizin yüklerinden kurtarmaya hizmet edecek bir dizi plandan oluşuyor. Erdoğan'ın açıkladığı pakette, Covid-19 salgını ile katmerlenen ekonomik krizde gelirini ve işini kaybeden emekçilere destek anlamında hiçbir şey yok ama sömürüyü ve güvencesizliği artıracak planlardan bolca var.

YOKSULLUĞUN PENÇESİNDEN KURTULMAK İÇİN...

Türkiye'de tek adam yönetiminde işleyen kapitalist düzenin işçi ve emekçilere dayattığı açlık ve yoksulluk, gelinen yerde artık dayanılmaz boyutlardadır.

Sermayedarların çıkarlarını esas alan ve zorbalıkla emekçilerin yaşamını cehennemine çeviren gerici-faşist rejim her yarıyla tehlike saçmaktadır.

Gericici-faşist zorbalık karşısında işçi ve emekçilerin örgütlenmek ve dışı dış mücadele etmekten başka bir seçenekleri yoktur. Bu mücadelesinin başarısı, en başta işçi sınıfının tutumuna bağlıdır. İşçi sınıfı bağımsız devrimci bir çizgide, "sınıfa karşı sınıf" tutumuyla hareket ederse, öteki toplumsal mücadele dinamiklerini de peşinden sürükleyebilir ve böylelikle birleşik, kitlesele, militan bir mücadelenin fitilini ateşlemiş olur. Dolayısıyla fabrikaların birer mücadele mevzisine dönüşürülmesi, söz, yetki, karar hakkının ele geçirilmesi ve fiili meşru mücadelenin esas alınması hayati önemdedir. İşçi sınıfı sendika bürokrasinin uzlaşmacı-ihanetçi çemberinden, reformistlerin ve düzen muhalefetinin döne döne düzene yedekleyen politik cenderesinden ancak bu sayede kurtulup, devrimci iktidar mücadelesini büyütebilecektir.

Fabrikalarda direnişler ve mücadele sürüyor

SINBO'DA DİRENİŞ OKULU

Sinbo fabrikasında Kod 29'un kaldırılması talebi ile direnen TOMİS üyesi Dilbent Türker'in direnişi 2 ayı geride bıraktı.

Direnininin 61. gününde sefalet zammına karşı eylemde olan Hyundai işçilerini selamlayan Türker, işçilerin mücadelesini selamlayarak işçileri TOMİS'le mücadelelerini büyütme çağırıldı.

Gün içinde direniş çadırında 20. Direniş Okulları "Emperyalizm, kriz ve kültürel yozlaşma" başlığı ile Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu'nun sunumu ile gerçekleştirildi. BDSP temsilcisi sunumuna, kapitalizmin kriz dönemlerinin her zaman toplumsal yozlaşma ve çürümenin derinleştiği dönemler olduğunun altını çizerek başladı.

İşçi sınıfını denetim altında tutmak için sermaye iktidarının gericiliğe ve yozlaşmaya başvurduğunu belirten BDSP temsilcisi, Türk sermaye devletinin ve dümenindeki AKP-MHP rejiminin son dönemde kadınlara, gençlere, ilerici-muhafazakar kesime dönük artan saldırılarını örnek verdi. Yozlaşmanın önüne geçmenin önemine değinilen sunumda şunlar vurgulandı:

"Toplumsal yozlaşmanın sınıfsal ayağını oluşturan yozlaşmanın önüne geçmenin tek yolu işçilerin sınıf bilinci ve sınıf kimliği ile hareket etmesi. Krizin ekonomik faturası olduğu gibi sosyal, kültürel, ahlaki faturası da işçi sınıfına kesiliyor. Bireyciliğe, bencilliğe, yozlaşmaya karşı sınıf bilincini kuşanmalıyız. Bizi bu kötü çalışma koşullarına mahkûm eden bu sistemin gerçekliğini sınıf bilinci ile görmemiz gerekiyor."

Ekim Devrimi'ne değinilen sunumda "Tarih açlığın, yozlaşmanın, çürümenin

derinleştiği dönemlerde örgütlü işçi sınıfının neler kazandığını göstermiştir. Tüm yoz ilişkilerden arınmanın yollarını göstermiştir" denildi.

Sunumda son olarak Komünist Manifesto'nun burjuvalar ve proleterler başlıklı bölümüne atıfta bulunarak "burjuvazinin işçinin kişiliği ve özerkliğini yok ederek metaya dönüştürdüğü" nün altı çizildi. "Milyonların siyasal bilinç kazanarak ipotek altına alınmış kişiliğini ve özerkliğini burjuvaların elinden alması gerektiği" vurgulanan sunum sonrasında vardiyaya çıkışı işçilere sesleniş gerçekleştirildi.

SML DİRENİŞÇİLERİ AVM ÖNÜNDE

SML Etiket'te sendika düşmanlığına ve işten atma saldırısına karşı fabrika önü direnişlerinde 50'li günlere ulaşan DEV TEKSTİL üyesi işçiler, sınıf dayanışmasını yükselterek mücadelelerini sürdürüyor. Diğer yandan fabrikadaki son gelişmelere dair açıklama yapan SML direnişçileri, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı müfettişlerin fabrikada sözde denetim yaptığını belirtti. Denetimi fabrikadaki arkadaşlarından öğrendiklerini ifade eden işçiler, müfettişlerin ne kendileriyle ne de DEV TEKSTİL ile görüştüğünü belirterek, "denetim" diye öne sürü-

len uygulamanın SML Etiket yönetimi ve bakanlık işbirliğiyle yürütülen aldatmaca olduğuna dikkat çekti.

İşçiler direnişlerinin 53. gününde ise SML'nin iş yaptığı hazır giyim tekellerinden BERHKA, H&M, MANGO, TOMMY VE ZARA gibi markaların bulunduğu Akasya AVM önündeydi. "Haksız işten çıkarılmamızın tek sorumlusu SML yönetimi değil" diyen SML direnişçileri, eylemlerini önümüzdeki süreçte mağazalara da taşıyacaklarını vurguladı.

BEL KARPER'DE DİRENİŞ

Çorlu'da kurulu, Fransız sermayesi Bel Group'a bağlı Bel Karper fabrikasında Tekgıda-İş üyesi olan işçilerin 11'inin ücretsiz izne çıkarılması ve baş temsilcinin Kod-29'dan işten atılması sonrası başlayan direniş birinci ayını dolduruyor.

Ücretsiz izne çıkarılan işçilerin süresi Nisan başına uzatıldı. Direnişçi işçiler, ücretsiz izne gönderilirken "sadece 15 gün, sonra geri alacağız" denildiğini ancak bu konuda yalan söylediklerini de bu süreçte anlادıklarını ifade etti.

Bel Karper kapitalistlerinin fabrikadan sendikayı çıkarma çabalarını direnişleriyle boşa düşüren işçilerin en büyük kazanımı içeride üyeliklerin artması oldu. Ayrıca içeride sendikanın meşruluğunun artması sonucu, içeride çalışan işçiler her gün sabah 7'de kurulan direniş çadırını ziyaret etmeden işe girmiyorlar ve Bel Karper yönetimine "hep beraberriz" mesajı veriyor.

CEM BIALETTİ VE BALDUR GREVLERİ

Kocaeli Başiskele'de bulunan ve mut-

Hyundai işçileri sefalet zammına karşı eylemde

Kocaeli Alikahya'da bulunan Hyundai fabrikasında işçiler patronun 2021 yılı verdiği zam oranına karşı eylem yaptı. Eski işçiler için %14, yeni işçiler için %10 olarak açıklanan sefalet zammına karşı iki gündür vardiyaya çıkışlarında servislere binmeyerek tepkilerini gösteren işçiler "artık yeter" dedi.

26 Mart Cuma günü vardiyadan çıkan Hyundai işçileri servis araçlarına binmeyerek Alikahya köprüsüne kadar yürümek istedi. Polisin engellemesi ile karşılaşan işçiler servis alanından fabrika kapısına alkışlarla yürüyüş gerçekleştirdi.

"Hyundai şaşırma sabrımızı taşıma!" ve "İşçiyiz haklıyız hakkımızı alı- rız!" sloganları atılarak fabrika girişini kapatan işçiler, polisin "Bir an önce burayı açın" demesine tepki gösterdi. Patronun bir açıklama beklediklerini söyleyen işçiler bekleyişlerini sürdürdü.

Günün ilerleyen saatlerinde işçilerin oluşturduğu heyetle sermayedarlar arasında görüşme yapıldı. Sermayedarların işçilerin talebini kabul etmediği ifade edilirken, işçiler servise binmemek, yemeğe gitmemek gibi eylemlerle fabrikadaki protestolarına devam etti.

MİB'DEN AÇIKLAMA

Hyundai işçisine seslenen bir açıklama yapan Metal İşçileri Birliği (MİB) "Geri dönüş yok" vurgusu yaptı. "Hyundai işçilerini korkutmaya, ekmeği ile, işsizlik ile tehdit etmeye çalışacaklar. Yaptıklarınız yasal değil diyecekler. Bu şekilde de sizleri bu sefalet ücretine mahkûm etmeyi deneyecekler. Hayır arkadaşlar, yaptıklarınız meşrudur. Hyundai işçisi haklıdır" denilen açıklamada; Hyundai sermayedarlarının pandemi sürecinde kârlarını katladığı, devletten

milyarlarca liralık teşvikler aldığı, maaşları bile İşsizlik Fonu'ndan yani işçilerin kendi cebinden ödediği ama "bir çivi bile çakmadığı" belirtildi.

"Servetlerini büyüttükçe büyüttüler. Ama Hyundai işçileri aldıkları ücretlerle, çalışma ve yaşam koşullarında bir gram iyileşme görmedi" ifadeleriyle haksızlığa dikkat çekilen açıklamada "Hyundai'nin yaptığı ise dolandırıcılıktır, emek hırsızlığıdır" denildi. MİB'in işçilerin her zaman yanında olduğu vurgulanan açıklamada, Hyundai işçisine şu çağrı yapıldı: Sizler birlik olmaya ve birliğinizi bölüm-fabrika komiteleri ile büyütme devam ettikçe, hiçbir Hyundai işçisine bir şey yapamazlar. İstediklerimizi söke söke alırız. Ama patronun oyunlarına kanarsanız, bireysel kurtuluşun peşine düşerseniz Hyundai yönetimi hepimizi teker teker avlar. Buna izin vermeyelim!"

fak eşyaları üreten Cem Bialetti fabrikasında toplu iş sözleşmesi (TİS) görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine Birleşik Metal-İş Sendikası'nda örgütlü işçilerin grevi devam ediyor. Kapitalistlerin yüzde 12,32 oranında bir ücret zammı dayatmasına karşı 9 Mart'ta greve çıkan işçilerle geçtiğimiz hafta dayanışma da büyüdü. DİSK'in örgütlü olduğu diğer fabrikalardan işçiler, grevci Baldur işçileri ve sendika yöneticilerinin yanı sıra emek güçleri, grevin 11. gününde işçilere ziyaret gerçekleştirdi.

Ayrıca Birleşik Metal-İş Gebze 2 Nolu Şube'nin örgütlü olduğu Baldur fabrikasında da işçiler grevlerinin 90'lı günlerine ulaştı. Sendika üyesi işçilerin işten atılmasının ardından başlayan direniş sürecinde, polis saldırılarına ve gözaltılara rağmen TİS kapsamında da greve çıkan işçiler "Biz bu yoldan dönmeyiz" diyerek mücadelelerini sürdürüyor.

BAKIRKÖY BELEDİYESİ İŞÇİLERİ TİS İÇİN EYLEMDE

Bakırköy Belediyesi'nde DİSK'e bağlı Genel-İş İstanbul Avrupa Yakası 2 Nolu Şube üyesi işçiler, geçtiğimiz hafta da toplu iş sözleşmesi (TİS) hakları için eylemlerini sürdürdü. Sinbo ve SML direnişçilerinin de eylemlerine destek verdiği işçiler, 23 ve 25 Mart'ta Özgürlük Meydanı'nda açıklama yaparak belediye binasına yürüdü.

12 Şubat'tan bu yana eylemlerini sürdüren işçiler, CHP'li Bakırköy Belediyesi'nde sendika olarak yetki aldıklarını fakat belediye yönetiminin bu yetkiye itiraz ederek TİS sürecinin başlamasına fiilen engel olmasını protesto ediyor. Ayrıca belediye yönetiminin "esnek çalışma" ve "kısa çalışma ödeneği" gibi saldırılar gerçekleştirdiğine de dikkat çeken işçiler "Bu emek düşmanlığını asla unutmayacağız" diyerek mücadelelerini sürdürceklerini vurguladı.

PTT'DE DİRENİŞLE DAYANIŞMA

İstanbul İSİG Meclisi ve bileşenleri olan sendikalar 23 Mart günü, direnişlerinin 86. Gününde olan PTT işçilerini ziyaret etti.

Sirkeci PTT önünde "İşçi sınıfına yönelik saldırılara ve Kod-29'a karşı mücadele" şiarıyla direnen işçilere yapılan ziyarete katılan kurumlar arasında DEV TEKSTİL, Dev Yapı-İş, İnşaat-İş, Enerji Sen, Dev Turizm-İş, DGD SEN, İşçi Temsilciler Konseyi, Emeğin Gücü yer aldı. HDP İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu da ziyarete katılarak işçilere destek verdi. Direniş yerine giderken yapılan yürüyüşte "Yaşasın sınıf dayanışması!", "Direne direne kazanacağız!", "Kurtulu yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!" sloganları atıldı.

"3. Havalimanı işçileri mistik tülü kaldırdı"

Üçüncü havalimanı işçilerinin direnişini tüm yönleriyle ele alan "3. Havalimanı İşçileri Mistik Tülü Kaldırdı"* kitabını okuduktan sonra bir tanıtma yazısı yazmak istedim. Üçüncü havalimanı, otobanlar, Kanal İstanbul, köprüler, "mega" projeler vb. inşaatlar yandaş sermayenin palazlanmasının kaynağını oluşturdu. Mega soygun ve mega yıkım çalışanlar ve ülke açısından olağan hale getirildi. Ekolojik denge yok edildi.

Üçüncü havalimanı için seçilen bölgenin jeolojik yapısının uygun olmayışı ilerde sorunlara yol açacaktı. Havalimanının yapılacağı yer bölgeden geçen göçmen kuşların yolu üzerindeydi. Rüzgar ve sisin uçuş emniyetini sorunlu hale getirmesi kaçınılmazdı. Havalimanı nedeniyle tarım alanları yok edilecekti. Bu, tarımla yaşamını sürdüren emekçilerin ekonomik ve sosyal yıkımı demektir. Üçüncü havalimanı projesinin keskinleşmesinin ardından emekçi köylülerin kredi muslukları bankalar tarafından kesildi. Ve en önemlisi de havalimanı inşaatında çalışan binlerce işçi için, inşaat sahası kölece çalışma ve ölüm sahasıydı. Kitapta tüm bu sorunlar bilimsel bir bakışla ele alınıyor. Üçüncü havalimanı projesi gerçeği, inşaatı süreciyle birlikte ortaya konuluyor.

Kitapta, iş ve işçi güvenliğinin olmaması, uzun çalışma saatleri vb. nedenlerle ortaya çıkan karanlık tablonun üstündeki tül kaldırılıyor. Mistik tülü kaldıran inşaat işçilerinin mücadelesi tüm açıklığıyla ortaya konuluyor. İşçilerin anlatımlarıyla güçlendirilen kitapta, sağlıksız koşullarda barınma, yemek, ulaşım sorunları yaşayan binlerce işçi-

nin çekilmez hale gelen yaşam koşullarına isyanı ve militan mücadelesi tüm yönleriyle ele alınıyor. İş cinayetlerinin, mobbingin, düşük ücretin kısılcacındaki işçilerin 2018 Eylül'ünde yaşanan servis kazasının ardından ortaya çıkan büyük tepkisi ortaya konuluyor.

Kitap devlet ve kapitalistlerin organik bir bütünlük içinde hareket ettiklerine dair önemli olaylara yer veriyor. İnşaat tekellerinin çıkarları için mesai yapan devletlilerin, işçilere yönelik terörü, gözaltı ve tutuklama saldırıları kitapta tüm ayrıntılarıyla işleniyor.

Bilindiği gibi üçüncü havalimanı inşaatında çalışan binlerce işçide biriken öfke patlamaya dönüştü ve işçiler kitlesel bir şekilde ayağa kalktılar. Fiilen iş durdurdular. Grev silahını kullandılar. Bu başkaldırı aynı zamanda özelde inşaat işçileri arasında, genelde işçi sınıfı saflarında heyecan yarattı. Eylem, işçinin sesi ve çığlığı oldu. İşçiler meşru ve haklı taleplerine sahip çıktılar ve fiili grevleriyle taleplerinin kabul edilmesini sağladılar. Bu direnişleriyle inşaat işçileri hem kendi tarihlerine hem de işçi sınıfının mücadele tarihine adlarını yazdırdılar.

Üçüncü havalimanı direnişi bürokratik sendikacılığın çürümüşlüğüne de ışık tuttu. İnşaat sektörünün tek yetkili sendikası konumunda olan Yol-İş'in başına çöreklenmiş ihanet şebekesi direnişi görmedi, duymadı, suskunluk fesadıyla geçirtirdi. Yeni temsil eden DİSK Dev Yapı-İş, İnşaat-İş, İYİSEN sendikaları direnişin başından itibaren işçilerle birlikte şantiyede idiler. Tüm eylemliliklerin parçasıydılar. Sermaye ve onun düzeni

cephesini şaşkınlığa uğratabilecek denli hızlı gelişen militan direniş nedeniyle, yeni temsil eden sendika yöneticileri de tutuklama teröründen paylarını aldılar.

İşçiler isyanı sebepsiz patlamadı. Aylardır ücretlerini alamamışlardı. Gayri insani çalışma koşulları nedeniyle canlarını kaybettiler. İGA ve devlet tarafından uygulanan Cumhuriyet Bayramı'na iş yetiştirme baskısı işçileri ölüme sürükledi. Bütün bunlara rağmen yandaş medya bilinmeyen güçlerin işçileri provokasyona getirdiğini ve olayların dış güçlerin oyunu olduğunu yazdı. İşçilerin isyanının daha da büyüyeceğinden korkan sinsi iktidar, işkence ve tutuklamaların çapını büyüttü. Bakanlık ve valilik üçüncü havalimanı baronlarının yanında yer aldı. İşçilerin sesini duymayan AKP iktidarı işçilere yönelik tehditleri ayyuka çıkardı. Kitap aynı zamanda bu yalın gerçekleri belgeleriyle gün yüzüne çıkarıyor.

İşçi sınıfı hakları ve geleceği için mücadele ederek kazanabilir. Kitabın verdiği en önemli mesaj budur. Kayseri'de de işçi sınıfı direniş kazanmanın farkına varıyor. Develi maden işçilerinin mücadelesi ve kazanımları, Ladin Mobilya işçileri, Dener Makina işçilerinin sendikalaşma çabaları gibi, SML Tekstil ve Sinbo, Kadıköy Belediyesi, PTT, Kayı İnşaat, Yemek Sepeti vb. mevzilerdeki işçilerin direnişleri de tüm emekçilere yol gösteriyor. Ancak ve ancak mücadele eden, birleşen işçiler kazanırlar.

KAYSERİ'DEN ÖNCÜ BİR İŞÇİ

* 3. Havalimanı İşçileri Mistik Tülü Kaldırdı, Ayrıntı Yayınları

Marx ve “yiğınların tarihsel girişkenliği”

V. İ. Lenin

12 * KIZIL BAYRAK

Paris Komünü
150 yaşında!

MARX'TAN KUGELMANN'A MEKTUPLARIN RUSÇA ÇEVİRİSİNE ÖNSÖZ

Marx'ın Komün üzerine verdiği yargı, Kugelmann ile mektuplaşmasının doruğudur. Ve bu yargı, sağ-kanat rus sosyal-demokratlarının davranışları ile karşılaştırıldığı zaman, özellikle değerlidir. 1905 Aralığından sonra, ödlekesine: “Silaha sarılınmamalıydı” diye haykıran Plehanov, daha sonra kendisini Marx'a benzetme alçakgönüllülüğünü gösterdi. Ona göre, Marx da 1870 devrimini frenlemişti.

Evet, Marx *da* devrimi frenledi. Ama Plehanov'un kendisi tarafından yapılan bu karşılaştırmanın, Plehanov ile Marx arasında nasıl bir uçurum açtığına bakın.

1905 Kasımında Plehanov, birinci Rus devrimci atılımının doruğuna varmasından bir ay önce, proletaryayı gözüpekçe uyararak şöyle dursun, tersine ona *silah kullanmasını öğrenme ve silahlanma* zorunluluğundan söz ediyordu. Bir ay sonra, savaşıma başlayınca Plehanov, onun önemini, olayların genel gidişi içindeki rolünü, daha önceki savaşım biçimleri ile ilişkisini çözümlemek için en küçük bir çaba göstermeksizin, pişman olan aydın rolü oynamakta ıvencelik gösterdi: “Silaha sarılınmamalıydı.”

1870 Eylülünde Marx, Komünden altı ay önce, fransız işçilerini doğrudan doğruya uyarıyordu: Enternasyonalin ünlü çağrısında, ayaklanma bir *çığgınlık* olur, diye ilan etti. 1792 anlayışı içindeki bir hareketin olanağı konusundaki milliyetçi yanılsamaları *önceden* teşhir etti. O, *iş iştene geçtikten sonra* değil, uzun aylar öncesinden: “Silaha sarılınmamalıydı!” demesini biliyordu.

Ve, eylüldeki kendi öz bildirimine göre bu *umutsuz* girişim, Mart 1871'de uygulamaya konduğu zaman nasıl davrandı? Marx fırsattan sadece (Aralık olayları sırasındaki Plehanov gibi), Komünü yöneten hasımlarını, prudoncu ve blankicileri “kıstırmak” için mi yararlandı? Bir yatılı okul gözetmeni gibi: “Size demiştim, size önceden bildirmiştim, işte romantizminizin, işte devrimci düşlerinizin sonucu” diye homurdanmaya mı koyuldu? “Silaha sarılınmamalıydı” diye, Plehanov'un

Marx, 1870 Eylülünde ayaklanmanın bir çığgınlık olacağını söylüyordu; 1871 Nisanında, yiğınsal bir halk hareketi gördüğü zaman, onu tarihsel dünya devrimci hareketinde bir ilerlemeye yolaçan büyük olaylara katılan bir adamın son derece büyük ilgisiyle izledi. Bu girişim, bürokratik ve askeri makineyi yalnızca başka ellere geçirme girişimi değil, onu bir yıkma girişimidir dedi ve prudoncular ile blankiciler tarafından yönetilen Paris'in “kahraman” işçilerini gerçek bir sevinç türküsüyle kutladı.

Aralık savaşçılarına verdiği gibi, komüncülere kendi kendinden hoşnut hamkafa dersleri mi verdi?

Hayır. 12 Nisan 1871 günü, Marx, Kugelmann'a *esrime dolu* bir mektup, okuma bilen her rus sosyal-demokratının, her rus işçisinin duvarına asmakla mutluluk duyacağımız bir mektup yazdı.

Marx, 1870 Eylülünde ayaklanmanın bir çığgınlık olacağını söylüyordu; 1871 Nisanında, yiğınsal bir halk hareketi gördüğü zaman, onu tarihsel dünya devrimci hareketinde bir ilerlemeye yolaçan büyük olaylara katılan bir adamın son derece büyük ilgisiyle izledi.

Bu *girişim*, bürokratik ve askeri makineyi yalnızca başka ellere geçirme girişimi değil, onu bir yıkma girişimidir dedi ve prudoncular ile blankiciler tarafından yönetilen Paris'in “kahraman” işçilerini gerçek bir sevinç türküsüyle kutladı. “Ne büyük bir esneklik, ne büyük bir tarihsel

girişkenlik, ne büyük bir özveri yeteneğiyle bezenik şu Parisliler!” diye yazıyordu. ... “Tarih daha böylesine büyük bir örnek görmedi.”

Yiğınların tarihsel girişkenliğini Marx, her şeyin üstünde tuttu. Ah! bir de bizim rus sosyal-demokratlarımız Marx'tan rus işçi ve köylülerinin 1905 Ekim ve Aralığındaki *tarihsel girişkenliğini* değerlendirmeye öğrenebilselerdi!

Bir yanda başarısızlığı altı ay önceden gören bir büyük düşünürün yiğınların *tarihsel girişkenliği* karşısında duyduğu saygı; öte yanda yaşamsız, ruhsuz bir tutum, bir ukala bildirimi: “Silaha sarılınmamalıydı!” Akla kara değil mi? Ve “çığgıncı gözüpek” ve “*cennetin fethine çıkmaya hazır*” Parislilerin *kendiliğinden* eylemlerini Marx, Londra'da sürgünde, kendine özgü tüm coşkunluk ve tutkuyla yaşadığı yiğın savaşımına *katılan* biri olarak eleştirdi.

Ah! 1906-1907 Rusyası'nda devrimci romantizmi tepeleyen bugünkü “gerçekçi”lerimiz, marksizm bilgelerimiz, o zaman Marx ile nasıl da gırgır geçerlerdi! Bir *cennetin* zaptına çıkma “girişim”ine hayranlık duyan *materyalist, iktisatçı* ve ütopyalar düşmanı ile nasıl da eğlenirlerdi! Bu kargaşacı eğilimler, bu ütopyacılık vb. karşısında, göğe doğru atılan bir hareket üzerindeki bu yargı karşısında, bu kendini sıkıntıya sokmayan devrimciler nasıl da küçümseyici göz yaşları ya da kahkahalar saçarlardı!

Oysa Marx'ta bu evcimenlerin, devrimci savaşımın en yüksek biçimlerinin *tekniki* üzerinde tartışmaktan korkan bu adamların o yüksek bilgeliği yoktur. O tam da ayaklanmanın *teknik* sorunlarını tartışır. Savunucu mu, saldırgan mı? der, sanki askerî hareket Londra yakınlarında oluyormuş gibi. Ve kararını verir: Kesenes saldırganı: “*Hemen Versailles üzerine*

yürünmeliydi”...

1871 Nisanında, yüce kanlı mayıs ayından birkaç hafta önce yazılmıştır bu.

“Hemen Versailles üzerine yürünmeliydi” der o, 1870 Eylülünde cennetin zaptına çıkma “çığgınlık”ını göstermiş bulunan başkaldırcılara.

1905 Aralığında ise, daha yeni kazanılmış ve elimizden alınmaya çalışılan özgürlükleri zora başvurarak savunmak için, “silaha sarılınmamalıydı!”...

Hayır, Plehanov kendini Marx'a benzetmekle haksızlık etmedi!

“İkinci yanlışlık”, diye devam eder Marx *teknik* eleştirisinde: “Merkez Komite [yani *Komün ordusu komutanlığı*, dikkat edin, Ulusal Muhafız Merkez Komitesi sözkonusu] görevlerini *çok çabuk* bıraktı.”

Marx, zamansız bir ayaklanmaya karşı *yöneticileri* uyarıya yetenekli idi. Ama o cennete saldıran *proletaryanın* pratik danışmanı olarak, Blanqui ve Proudhon'un yanlış teorileri ve yanlışlarına karşın, *tüm* hareketi *yüksek bir dereceye* yükselten yiğınların savaşımına katılan adam olarak konuşuyordu.

“Ne olursa olsun”, diye yazar, “Paris ayaklanması, hatta eski toplumun kurtları, domuzları ve köpekleri tarafından boyun eğdirilecek olsa bile, partimizin Paris Haziran ayaklanmasından sonraki en şanlı savaş başarısıdır.”

Komünün yanlışlıklarından *bir tekini* bile proletaryadan saklamaksızın Marx, bu *başarı* için, *şimdiye değin* “cennet” uğruna savaşımdaya elimizde bulunan en iyi yol gösterici ve liberal ve radikal “domuzlar” için en korkunç korkutmalık olan bir yapıt yazdı. [*Fransa'da İç Savaş -ç.*]

Plehanov ise Aralık için, hemen hemen kadetlerin incili durumuna gelen bir “yapıt” yazdı.

Evet, Plehanov kendini Marx'a benzetmekle haksızlık etmedi!

Kugelmann Marx'a, işin umutsuz olduğunu belirterek, romantizmin karşısına çıkarılması gereken gerçeklikten söz ederek, anlaşılabilir bir kuşku havası içinde yanıt verdi, herhalde *bir ayaklanma* olan Komününü, Paris'teki 13 Haziran 1849 barışçıl gösterisine benzetti.

Marx hemen (17 Nisan 1871) sert bir paylama gönderir Kugelmann'a:

“Eğer savaşımaya ancak son derece

elverişli şanslarla girilmesi gerekseydi, tarihi yapmak elbette çok kolay olurdu.”

Marx 1870 Eylülünde, ayaklanmanın bir çığgınlık olacağını söylüyordu. Ama *yiğınlar* ayaklanınca Marx, bürokratik dersler vermek değil, savaşım içinde onlarla birlikte yürümek, onlarla birlikte öğrenmek istedi. Savaşımın başarı şansını önceden her *tam bir kesinlikle* hesaplama yolundaki her girişimin, başlanmaz bir bilgiçlik ve şarlatanlık olacağını anladı. İşçi sınıfının kahramanca, büyük bir özveri, büyük bir girişkenlik ruhu ile, dünya tarihini geliştirme olgusuna, *her şeyden çok* değer verdi. Marx tarihi, başarı şanslarını önceden ve *kesinlikle* hesaplayamadan *yaratılan* kimselerin bakış açısından görüyor, ona: “Önceden görmek kolaydı... silaha sarılmamak gerekirdi”...” diye ahkam kesen küçük-burjuva aydını olarak bakmıyordu.

Marx, tarihin bazı anlarında, *yiğınların* zorlu bir savaşımının, hatta umutsuz bir dava için de olsa, bu yiğınların gelecekteki eğitimi için, onları *gelecek* savaşımaya hazırlamak için *zorunlu* olduğunu görmesini de biliyordu.

Sorunu bu koyuş biçimi, saat başı Marx'ı anmaktan hoşlanan, ondan sadece geçmiş üzerindeki yargıları alan ama geleceği hazırlamak için ders çıkarmaya çalışmayan bizim bugünkü sözde marksistlerimiz için özünde anlaşılmaz, hatta yabancı bir şeydir. Aralık 1905'ten sonra Plehanov, “frenleme”ye koyulduğu zaman, bunu düşünmedi bile...

Ama Marx 1870 Eylül'ünde bir ayaklanmanın çığgınlık olacağını kabul etmiş bulunduğunu unutmaksızın, işte bu sorunu koyar.

“Versailles burjuva itleri, Parislileri ya vuruşmayı kabul etmek, ya da savaşmadan yenik düşmek seçeneği karşısında bıraktılar. Son durumda işçi sınıfının göz yığınlığı, bazı ‘önder’lerin yitirilmesinden çok daha büyük bir felaket olurdu.”

Marx'ın Kugelmann'a mektuplarında bize verdiği siyaset derslerinin, proletaryaya yaraşır siyaset derslerinin bu kısa özeti burada keseceğiz.

“*Novaya Duma*” yayınları tarafından Petersburg'da çıkarılan bir broşür içinde 1907'de yayınlandı.

(*Komün Dersleri*,

Sol Yayınları, s.48-52)

Marx'ın Ludwig Kugelmann'a mektuplarından...

Londra, 12 Nisan 1871

... 18 Brumaire'imın son bölümünde, eğer yenidenkursan göreceğin gibi, Fransa'daki gelecek devrim girişiminin, şimdiye değin olduğu gibi, artık bürokratik ve askeri makineyi başkalarına geçirtmeye değil, ama onu *yık-maya* dayanacağını belirtiyorum. Kıta üzerindeki gerçekten halkçı her devrimin ilk koşuludur bu. Kahraman Parisli arkadaşlarımızın girişmiş buldukları şey de, işte budur. Ne esneklik, ne tarihsel girişkenlik, ne özveri yeteneği ile bezenik şu Parisliler! Düşmandan daha çok iç ihanet tarafından altı ay boyunca aç kalıp yıkıma uğradıktan sonra, sanki Fransa ile Almanya arasında hiç savaş olmamış, sanki yabancı hep Paris kapılarında değilmiş gibi, Prusya süngüleri altında başkaldırıyorlar! Tarih daha böylesine büyük bir örnek görmedi! Eğer yenilirlerse, bunun nedeni yalnızca “ruh iyilik”leri olacak.

İlkin Vinoy, ve sonra da Ulusal Muhafızın gerici öğeleri alanı boş bıraktıktan sonra, hemen Versailles üzerine yürümek gerekirdi. Vicdan titizliği yüzünden, uygun zaman kaçırıldı. Sanki şu kötü Thiers ucubesi, Paris'i silahsızlandırmaya kalkışarak, daha önce başlatmamış gibi, *iç savaş*ı başlatmak istemedi.

İkinci yanlış: Merkez Komite, yerini Komüne bırakmak üzere, görevlerini çok çabuk bıraktı. Gene çok büyük bir “onur” titizliği yüzünden!

Ne olursa olsun, Paris ayaklanması, hatta eski toplumun kurtları, domuzları ve köpekleri tarafından boyun eğdirilecek olsa bile, partimizin Paris haziran ayaklanmasından sonraki en şanlı savaş başarısıdır. Cennetin fethine çıkan Paris titanları karşısında, ölüm şenlikleri ve kışla ve kilise, feodalite ve hele hamkafalılar kokuları ile, Prusya-Almanya Kutsal Roma imparatorluğu köleleri nedir

ki...

***

Londra, 17 Nisan 1871

... 13 Haziran 1849 vb. küçük-burjuva gösterilerini, Paris'teki güncel savaşım ile karşılaştırmanı hiç anlayamıyorum.

Eğer savaşımaya ancak son derece elverişli şanslarla girilmesi gerekseydi, tarihi yapmak elbette çok kolay olurdu. Öte yandan, eğer “raslantı”lar tarihte hiçbir rol oynamasalar, tarih çok gizemsel bir nitelik taşırdı. Bu beklenmedik olaylar evrimin genel gidişi içine elbette girer ve başka beklenmedik olaylar tarafından denkleştirilmiş bulunurlar. Ama hareketin hızlanma ya da yavaşlaması, aralarında hareketi yönetmeye ilk çağrılan önderlerin niteliğinin de bulunduğu bu türlü “raslantı”lara çok bağlıdır.

Bu kez için, mutsuz ve kararlaştırıcı “raslantı”yı Fransız toplumunun genel koşullarında değil, ama Prusyalıların Fransa'daki varlıkları ve Paris'in burnu dibindeki konularında aramak gerekir. Parisliler bunu çok iyi biliyorlardı. Versailles burjuva itleri de bunu iyi biliyorlardı. İşte tastamam bu nedenle Parislileri ya vuruşmayı kabul etme, ya da savaşmadan yenik düşme seçeneği karşısında bıraktılar. Son durumda, işçi sınıfının moral bozukluğu, belli bir sayıdaki “önder”lerin yitiminden çok daha büyük bir mutsuzluk olurdu. Paris tarafından verilen kavga sayesinde, işçi sınıfının kapitalist sınıf ve kapitalist devlete karşı savaşımı yeni bir evreye girmiştir. Bu kavganın sonucu ne olursa olsun, evrensel bir tarihsel önem taşıyan yeni bir çıkış noktası elde etmiş bulunuyoruz.

(*Marx-Engels-Lenin, Paris Komünü Üzerine, Sol Yayınları*, s.366-368)

Komün'ün anısına

V. İ. Lenin

Paris Komününün ilân edilmesinden bu yana kırk yıl geçti. Töreye göre, Fransız proletaryası 18 Mart 1871 devrimi militanlarının anısını mitingler ve gösteriler ile kutladı; mayıs sonunda, mayısın korkunç "kanlı hafta" kurbanlarının, kurşuna dizilmiş komüncülerin mezarı üzerine yeniden çelenkler koymaya, ve onların fikirlerinin tam zaferine değin, onların kendisine bırakmış buldukları davanın tam zaferine değin ara vermeden savaşmaya bir kez daha and içmeye gidecek.

Fransız proletaryası ile birlikte, neden bütün dünya proletaryası Paris komüncülerinde kendi öncellerini kutluyor? Ve Komünün mirası nedir?

Komün kendiliğinden doğdu; kimse onu bilinçli ve yöntemli bir biçimde hazırlamadı. Almanya ile mutsuz bir savaş; kuşatılma acıları; proletaryanın işsizliği ve küçük-burjuvazinin yıkıma uğraması; yığınların, tam bir yeteneksizlik göstermiş bulunan yüksek sınıflara ve otoritelere karşı duyduğu öfke; durumundan hoşnut olmayan ve başka bir toplumsal örgütlenmeyi özleyen işçi sınıfı içinde belirsiz bir kaynaşma; Ulusal Meclisin cumhuriyet bakımından korku uyandıran gerici bileşimi, tüm bu etkenler ve başka birçokları, Paris halkını, iktidarı birdenbire Ulusal Muhafızın ellerine, işçi sınıfının ve onun yanında saf tutmuş bulunan küçük-burjuvazinin ellerine geçiren 18 Mart devrimine götürdüler.

Bu, tarihte eşi görülmemiş bir olay oldu. O zamana değin iktidar her zaman büyük toprak sahipleri ile kapitalistlerin, yani onların hükümet adı verilen şeyi oluşturan güvenilir adamlarının ellerinde bulunuyordu. Ama 18 Mart devrimin-

den sonra, Bay Thiers hükümeti, askeri birlikleri, polisi ve memurları ile birlikte Paris'ten kaçınca, halk durumun egemeni durumuna geldi ve iktidar proletaryaya geçti. Ama güncel toplumda, iktisadi bakımdan sermaye tarafından köleleştirilmiş bulunan proletaryaya, ancak onu sermayeye perçinleyen zincirleri kırıp atarsa, siyasal bakımdan egemen duruma gelebilir. Ve Komün hareketi, işte bu nedenle kaçınılmaz bir biçimde sosyalist bir renge bürünecek, yani burjuvazi egemenliğini, sermaye egemenliğini, yıkmaya, ve güncel toplumsal rejimin temellerini ortadan kaldırmaya çalışacaktır.

Başlangıçta, bu hareket son derece karışık ve belirsiz oldu. Komünün Almanlara karşı savaşı yeniden başlatıp iyi bir sonuca vardiacağını uman yurtseverler, bu harekete katılıyorlardı. Senetlerin ve kiralardan ödenmesi ertelenmezse (bunu hükümet kabul etmemiş, ama Komün etmişti), yıkım tehlikesi ile karşı karşıya bulunan küçük tüccarlar tarafından destekleniyordu bu hareket. Son olarak, başlangıçta, bu hareket, gerici Ulusal Meclisin ("köylüler", yabancı toprak ağaları) krallığı yeniden kurmasından korkan burjuva cumhuriyetçilerin bile sevgisini kısmen kazanmıştı. Ama bu harekette, baş rol, elbette ikinci İmparatorluğun son yıllarında aralarında etkin bir sosyalist propaganda yürütülmüş olan ve hatta çoğu Enternasyonal üyesi bulunan işçiler tarafından (özellikle Paris zanaatçıları tarafından) oynandı.

Sadece işçiler, Komüne sonuna değin bağlı kaldılar. Burjuva cumhuriyetçiler ile küçük-burjuvalar çok geçmeden ondan ayrıldılar: birileri hareketin sosyalist ve

devrimci, proleter niteliği tarafından ürkütüldükleri için; öbürleri ise onu kesin bir yenilgiye mahkûm gördükleri zaman. Hükümetlerini, sadece Fransız proleterleri, korkmadan ve yorulmadan destekledi; sadece onlar onun için, yani işçi sınıfının kurtuluşu için, tüm emekçilerin daha iyi bir geleceği için çarpıştılar ve öldüler.

Dünkü müttefikleri tarafından yüzüstü bırakılmış ve her türlü destekten yoksun kalmış bulunan Komün, kaçınılmaz bir yenilgiye uğrayacaktı. Fransa'nın tüm burjuvazisi, bütün büyük toprak sahipleri, tüm borsa, bütün fabrikacılar, büyük-küçük bütün hırsızlar, tüm sömürücüler ona karşı birleştiler. Paris'e boyun eğdirmek için 100.000 Fransız tutsağını özgür bırakan Bismarck tarafından desteklenen bu koalisyon, bilgisiz köylüler ile taşra küçük-burjuvazisini Paris proletaryasının karşısına çıkarmayı ve (öbür yarısı Alman ordusu tarafından kuşatılmış bulunan) Paris'in yarısını demir bir çember içine kapamayı başardı. Fransa'nın bazı büyük kentlerinde (Marsilya, Lyon, Saint-Etienne, Dijon vb.), işçiler aynı biçimde iktidarı ele geçirmeye, Komün ilân etmeye ve Paris'in yardımına koşmaya giriştiler, ama bu girişimler hızla başarısızlığa uğradı. Ve proleter bayrağını ilk kaldıran Paris, sadece kendi güçlerine indirgenmiş ve kesin bir yenilgiye adanmış olarak kaldı.

Bir toplumsal devrimin kazanabilmesi için, en azından iki koşul zorunludur: yüksek derecede gelişmiş üretken güçler ve iyi hazırlanmış bir proletaryaya. Ama 1871'de bu iki koşul da eksikti. Fransız kapitalizmi henüz az gelişmiş ve Fransa

da özellikle bir küçük-burjuvazi (zanaatçılar, köylüler, dükkâncılar, vb.) ülkesiydi. Öte yandan, işçi partisi yoktu; işçi sınıfının ne hazırlığı ne de uzun alışkanlığı vardı, ve yığın olarak görevleri ve bunları gerçekleştirme araçları üzerinde çok açık bir fikri bile yoktu. Proletaryanın ne ciddi siyasal örgütlenmesi vardı, ne de yığın sendikaları ya da kooperatif birlikleri...

Ama Komünde asıl eksik olan şey, zamandır, programının gerçekleşmesine yönelme ve yaşama olanağıdır. Tüm burjuvazi tarafından desteklenen Versailles hükümeti, o daha işe koyulma zamanı bulamadan, Paris'e karşı çatışmaları başlatıyordu. Komün, her şeyden önce, kendini savunmayı düşünmek zorunda kaldı. Ve 21-28 Mayıs günlerinde gelip çatmış bulunan sona değin de, başka şeyi ciddi ciddi düşünecek zamanı olmadı. Bununla birlikte, böylesine elverişsiz koşullara karşın, varoluşunun kısılgına karşın, Komün, kendi gerçek anlamını ve ereklerini yeterince belirten bazı önlemler almasını da başardı. Komün, egemen sınıfların gözü bağlı aleti olan sürekli ordu yerine halkın genel silahlanmasını geçirdi; kilise ile devletin ayrılığını ilân etti, din işleri bütçesini (yani papazların devlet tarafından beslenmesini) kaldırdı, halk eğitimine büsbütün laik bir nitelik verdi ve böylece papaz cüppeli jandarmalara ağır bir darbe indirdi. Salt toplumsal alanda, çok şeyler yapma zamanı olmadı; ama yaptığı az bir şey de, onun işçi hükümeti, halk hükümeti niteliğini yeterli bir açıklıkla gösterir: fırınlardaki gece işi yasaklandı; para cezaları sistemi, işçilerin bu yasalştırılmış soyulması, kaldırıldı; ensonu, Komün, sahipleri tarafından yüzüstü bırakılmış ya da çalışması durdurulmuş bütün fabrika, işyeri ve atelyelerin, kendisi gereğince onu yeniden çalıştıracak işçi birliklerine verildikleri ünlü buyrultuyu çıkardı. Ve gerçekten demokratik ve proleter niteliğini belirtmek içinmiş gibi, Komün bütün yönetim ve hükümet memurlarının görevli ücretinin normal bir işçi ücretini geçmeyeceğini ve hiçbir durumda yılda 6.000 frankın (ayda 200 rubleden az) üstüne yükselmeyeceğini kararlaştırdı.

Bütün bu önlemler, Komünün, kölelik ve sömürü üzerine kurulu eski dünya için öldürücü bir tehlike olarak görüldüğünü yeterli bir açıklıkla gösteriyordu. Bundan ötürü, burjuva toplum, Paris Belediye Dairesi üzerinde proletaryanın kızıl bayrağı dalgalandığı sürece, rahat uyuyamadı. Ve ensonu, örgütlü hükümet güçleri, kötü örgütlenmiş devrim güçlerini yenmeyi başardıkları zaman, Almanlar tarafından yenilmiş ve kendi yenik yurttaşlarına karşı yürekli bonapartçı generaller, bu Fransız Rennenkamp ve Meller-Zakomelski'leri, Paris'in o güne değin görme-

diği bir insan kırımı yaptılar. 30.000 kadar Parisli, zincirlerinden boşanmış asker taslağı tarafından öldürüldü, sonradan birçoğu idam edilecek 45.000 kadarı tutuklandı; binlercesi zindana atıldı ya da sürgüne gönderildi. Toplam olarak, Paris, çocuklarından 100.000 kadarını, ve bunlar arasında her meslekten en iyi işçileri yitirdi.

Burjuvazi, hoşnuttu. Paris proletaryasına, generalleri ile birlikte sunmuş bulunduğu kan banyosundan sonra, burjuvazinin önderi, kanlı cüce Thiers: “Şimdi sosyalizmin işi tamam, hem de uzun zaman için!” diyordu. Ama bu burjuva kargalar boş yere gak gak ötüyorlardı. Komünün ezilmesinden altı yıl kadar sonra, savaşıncıların çoğu henüz zindanda çürür ya da sürgünde mum gibi erirken, işçi hareketi Fransa’da yeniden doğmuş bulunuyordu. Büyüklerinin deneyi ile zenginleşmiş ve yenilgileri ile hiçbir zaman gözü yılmamış bulunan yeni sosyalist kuşak, Komün savaşıncıların ellerinden düşmüş olan bayrağı kaldırdı ve “Yaşasın toplumsal devrim! Yaşasın Komün!” çığlıkları ile, güven ve gözüpeklik içinde, onu ileriye götürdü. Ve birkaç yıl daha sonra, yeni işçi partisi ve onun ülkede başlatmış bulunduğu çalkanma, egemen sınıfları, hükümetin elinde kalmış komüncüleri özgür bırakmaya zorluyordu.

Komün savaşıncıların anısı, sadece Fransız işçileri için değil, ama tüm dünya proletaryası için kutludur. Çünkü Komün yerel ve sıkı sıkıya ulusal bir amaç için değil, ama tüm emekçi insanlığın, bütün aşağılanmışların, bütün küçük düşürülmüşlerin kurtuluşu için savaştı. Toplumsal devrimin öncü savaşıncısı olan Komün, proletaryanın acı çektiği ve savaştığı her yerde sevgiler kazandı. Yaşam ve ölüm tablosu, dünya başkentini eline geçiren ve iki aydan çok elinde tutan işçi hükümeti imgesi, proletaryanın kahramanca savaşımının ve yenilgiden sonraki acılarının görünüşü, tüm bunlar milyonlarca işçinin ruhunu tutuşturdu, sosyalizme olan umutlarını canlandırdı ve sevgilerini kazandı. Paris toplarının gürlemesi, proletaryanın en geri katmanlarını derin uykularından uyandırdı ve sosyalist devrimci propagandaya her yerde yeni bir atılım verdi. Bu nedenle Komünün yapıtı ölü değil; şimdiye değin herbirimizde yaşadığı o. Komünün davası, toplumsal devrim davasıdır, emekçilerin bütünsel siyasal ve iktisadi kurtuluş davasıdır, dünya proletaryasının davasıdır. Ve bu anlamda ölümsüzdür o.

*Raboçaya Gazeta, no: 4-5
15 (28) Nisan 1911
(Paris Komünü Üzerine,
Marx-Engels-Lenin,
Sol Yayınları, s.405-410)*

Haklarımız, özgürlüğümüz ve geleceğimiz için örgütlü mücadeleye...

Kabul etmiyoruz, vazgeçmiyoruz, aşağı bakmıyoruz!

Pandemi hala insanlığın temel gündemi olmaya devam ediyor. Talan ve yağmaya dayanan kapitalist sistemin doğada yarattığı yıkımın sonucu olan bu küresel salgın, yine kapitalizmin kâra dayalı anlayışı yüzünden 1 yılı aşkın süredir her gün binlerce insanın yaşamına mal oluyor. Pandemi tedbirleri bütünlüklü bir bakış açısıyla alınmıyor, bir avuç azınlık koruma ve tedavi yöntemlerinden sonuna kadar yararlanırken toplumun ezici çoğunluğu bu imkanlardan yoksun bırakılıyor. Kapitalistlerin kasası dolsun diye sömürü çarkları kesintisiz döndü/dönüyor. İşçi ve emekçiler açıklıktan ölmek ile virüsten ölmek ikilemi arasına sıkıştırılıyor.

Yaşanan bu açık yaşam hakkı ihlalinin yanı sıra biz liselileri kesen önemli bir sorun daha var ki bunu da içinden geçtiğimiz süreçte fiilen gasp edilen eğitim hakkımız oluşturuyor. Türkiye’de resmi pandemi ilanının başından bu yana eğitimden “uzak” kaldık. Zaten yapboz tahatasını andıran eğitim sistemi hepten kosa döndü. 18 milyon öğrencinin olduğu Türkiye’de yaklaşık 7 milyon öğrencinin EBA’ya giremediği verilerle ortaya konan bir gerçek. EBA’ya girme “şansına” mazhar olan öğrencilerden 8 milyon 500 bini ise canlı derslere telefonda bağlanabiliyor ancak. Teknik eksiklikler gaspın bir yanını oluştururken ders içeriklerindeki niteliksizlikse dünden bugüne değişmeyen sorun.

GELECEĞİMİZ VE ÖZGÜRLÜĞÜMÜZ TEHLİKEDE!

AKP-MHP iktidarı pandemi dönemini de kendi açısından bir fırsata çevirdi ve demokratik hak ve özgürlükleri iyiden iyiye tırpanlamamak için değerlendirdi, değerlendirmeye de devam ediyor. Tek adama dayalı dikta rejimi yaratma yolunda ilerleyen iktidar içeride ve dışarıda saldırgan bir politika izliyor. Bırakalım ilerici ve devrimci güçleri, düzen muhalefeti bile hedefinde. Bu uğurda düzen yargısı kendi yasalarını bile göz ardı ederek gerici-faşist Erdoğan’ın noteri gibi işliyor. AKP-MHP ittifakını eleştiren herkes (pa-

tates üreticilerinden üniversite öğrencilerine kadar geniş bir yelpaze söz konusu olan) terörist ilan ediliyor, keyfi gözaltılar ve tutuklamaların ardı arkası kesilmiyor. ‘90’lar artığı mafya liderleri, faşist tetikçiler tekrar sahaya sürülüyor. Ağzlarından salyalar saçsa tehditler savuruyorlar. Muhafız siyasetçiler, aydınlar, gazeteciler bu çetecilerin hedefi oluyor.

Küresel salgına kriz anında yakalanan kapitalist sistem çıkışı ancak daha baskıcı, daha otoriter rejimlerde arıyor. Nitekim bunun Türkiye’deki yansımaları da gerici-faşist ittifak oluşturuyor. Yaşanan tüm bu gelişmeler Türkiye kapitalizminin ihtiyaçlarından bağımsız değil. Patronların huzurunda «grev mrev bırakmadık, eskiden böyle miydi» diye övünen Erdoğan da AKP’li yıllarda kâr rekorları kıran kapitalistler de halinden hoşnut. Son dönemde iktidar tarafından ileri sürülen “ekonomi ve hukuk reformları” da bu ilişkilerden bağımsız değil. Nitekim Adalet ve Ekonomi Bakanlarının bu reformları konuşmak için sermaye gruplarının kapılarını aşındırmaları da reformların kimler için hazırlandığını gösteriyor. Erdoğan’ın hukuk açılımları ilan ettiği günlerde ilerici avukatlar ile Kürt siyasetçiler üzerinde estirilen gözaltı terörü de aynı gerçeğin diğer ucu.

“AŞAĞI BAKMIYORUZ!”

Tüm bu baskılar diğer taraftan mücadele dinamiklerini de harekete geçmek üzere tetikliyor. “Yaşamak istiyoruz!” çığılları ile sokakları terk etmeyen kadınlar, insanca çalışma ve yaşam koşulları için fabrika önlerini direniş alanına çeviren işçiler, “aşağı bakmayacağız!” diyen gençlik kitleleri...

Boğaziçi Üniversitesi’ne AKP’li Melih Bulu’nun rektör olarak atanması ile başlayan eylemler kısa zamanda ülke geneline yayıldı. Taşrasından metropolüne birçok kentte yapılan protestolar meselenin sadece rektör olmadığını ortaya koyuyor. Yıllardır birçok alanda biriken ve pandemiyle iyice görünür olan sorunlara karşı biriken öfkenin fitilini kayyım rektör atamaları ateşlemiş oldu. Özellikle 15 Tem-

muz darbe girişimi ardından akademide yaşanan tasfiyeler, ilerici akademisyenlerin ihracıyla yerlerinin AKP memurları ile doldurulması, eğitimde bilimsel içeriğin neredeyse tümüyle boşaltılarak hurafeler ve dogmalar yığınına çevrilmesi, lise ve üniversite eğitiminden sonra gençliği bekleyen işsizlik gerçeği, kaygı dolu bir gelecek(sizlik), yaşam tarzına yönelik gerici müdahaleler, dayatılan çağdışı zihniyet gençliğin biriktirdiği sorunlardı. Direnişin geniş bir kesim tarafından sahiplenilmesinin gerisinde ise hem taleplerin meşruluğu hem de toplumun neredeyse tamamının farklı gerekçelerle de olsa iktidardan muzdarip olması yer alıyor. İktidar tarafından bu harekete yapılan “Gezi Direnişi” benzetmesi ise üzerinden yıllar geçmesine rağmen Haziran Direnişi’nden hala korktuklarının ve olası toplumsal patlamaları beklediklerinin itirafı oldu.

ÇÖZÜM ÖRGÜTLÜ MÜCADELE!

İktidarın biz liselilere reva gördüğü bugün ve yarın işte bu. Bugünümüzü eğitim ve sağlık hakkımızın aleni gaspı oluşturuyor. Bizlere güzel yarınlar için anahtar olarak sundukları üniversitelerin tablosu ise farklı değil. Üniversiteler sermayenin çiftliklerine dönüştürülmüş, hepten ticarileşmiş, AKP’nin arka bahçesi olmuş durumda. Tıpkı biz liseliler gibi üniversiteliler de tüm söz, yetki ve karar süreçlerinin dışında bırakılmış. Üniversite sonrası ise eğer bugün bizler ışık olmaz isek koyu bir karanlık. AKP-MHP iktidarının ülke içinde ve dışında izlediği saldırgan politika bizlerin geleceğini uçuruma sürüklüyor.

Bunun için biz liseliler de üniversitelilerin yükselttiği “aşağı bakmıyoruz” haykırışına sesimizi eklemeli, “biz de varız!” demeliyiz. Nitelikli ve ulaşılabilir eğitim ve sağlık hakkı için, haklarımız, özgürlüğümüz ve geleceğimiz için lise meclislerinde buluşalım. Okullarımızda meclislerimizi kuralım, geleceğimize sahip çıkalım!

*(Liselilerin Sesi’nin
Mart ayı sayısından alınmıştır...)*

Boğaziçi Üniversitesi'nde direniş polis terörüne rağmen sürüyor

Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri, tutuklu arkadaşlarının serbest bırakılması talebiyle hafta başında 6 günlük boykota başladı. "Özerk-demokratik üniversite" talebi çerçevesinde çeşitli eylem ve etkinliklerle Boğaziçi direnişi devam ederken, AKP iktidarının ve kayyım rektör Melih Bulu'nun direnişe yönelik tahammülsüzlüğü ve saldırıları da hız kesmedi. Kayyım rektörlüğün yeni soruşturmasının yanı sıra yargı tarafından öğrencilere davalar açılırken, boykotun 4. günü 25 Mart'ta polis terörü de bir kez daha devreye girdi.

Hisarüstü'nde 4 Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi, polis saldırısına uğrayarak LGBTİ+ bayrağı taşıdıkları bahanesiyle gözaltına alındı. Öğrenciler gözaltına alınırken çevredekiler tarafından saldırıya tepki gösterildi.

Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri ise LGBTİ+ bayrakları ile üniversite kapısı önünde toplandı. Öğrenciler "arkadaşlarımız ile ilgili bilgi alana kadar buradayız" dedi. Polis bekleyen öğrencileri BOUN içerisine doğru sürükleyerek yeniden gözaltı saldırısı ve toplam 12 öğrenci gözaltına alındı.

"BURADAYIZ, HİÇBİR YERE GİTMİYORUZ"

Kuzey Kampüs'te bekleyişlerini sürdüren öğrenciler, gözaltılar bırakılana kadar üniversiteyi terk etmeyeceklerini söyleyerek herkesi dayanışmaya ve kampüse çağırıyor. Kampüs önünde yapılan açıklamada, polis ablukası altında oldukları, 12 arkadaşlarının haksızca gözaltında tutulduğu belirtilerek "Talebimiz açıktır, arkadaşlarımız serbest bırakılana kadar hiçbir yere gitmiyoruz. Gökkuşluğu yasaklanamaz, buradayız, hiçbir yere gitmiyoruz" denildi.

Gözaltındaki arkadaşları serbest bırakılana kadar üniversiteyi terk etmeyeceklerini duyuran öğrencilere desteğe gelen öğrencilere Bebek kapısında polis saldırdı. En az 12 öğrencinin işkence ve darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

KADIKÖY'DE EYLEM

Gözaltılara karşı İstanbul Kadıköy'de de eylem gerçekleştirildi. "Boğaziçi direniyor" şiarıyla Süreyya Operası önünde gerçekleşen eylemde Boğaziçi direnişine dönük saldırı protesto edildi. Üniversite-

terlere yönelik saldırıların ve baskıların teşhir edildiği konuşmada, direnişin süreceği, gözaltı ve baskıların mücadeleyi engelleyemeyeceği vurgulandı.

Direnişin taleplerinin bir kez daha sıralandığı konuşmada; üniversitelerdeki polis ablukasının son bulması, tüm "kayyım rektörlerin" istifası, üniversitenin tüm bileşenlerinin dahil olduğu seçimlerin yapılması, tutuklu, ev hapsinde ve gözaltında bulunan tüm öğrencilerin serbest bırakılması istendi.

ADLİYE ÖNÜNDE DE POLİS TERÖRÜ

Geceyi okulda sabahlayarak geçiren öğrenciler, ertesi gün gözaltındaki 24 öğrencinin İstanbul Adliyesi'ne getirilmesi dolayısıyla Çağlayan'da adliye önünde toplanmak istedi. Bu kez de adliye önünde öğrencilerin toplanması polis engeliyle karşılaştı. Adliye önünde toplanan öğrencilere azgınca saldıran polis, basın emekçilerinin de aralarında olduğu 50'yi aşkın kişiyi gözaltına aldı.

Öte yandan, önceki günkü saldırılarda gözaltına alınan öğrenciler savcılığa çıkarılırken, 2 kişi ev hapsi, 22 kişi adli kontrol istemiyle mahkeme sevk edildi. 24 öğrenci adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

"BU ÜNİVERSİTE BİZİM, BU İRADE BİZİM!"

Adliye önünde gözaltına alınanlar Va-

tan Caddesi'ndeki İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne götürülürken öğrenciler de Çağlayan'daki bekleyişlerine son verdi ve basın açıklaması için Boğaziçi Üniversitesi Kuzey Kampüs'e geçti. Kuzey Kampüs içerisinde bir araya gelen öğrenciler basın açıklaması düzenleyerek "Tüm arkadaşlarımız serbest bırakılana ve taleplerimiz karşılanana dek mücadelemizi sürdüreceğiz" vurgusu yaptı.

"Bugün iktidar yıllardır onur mücadelesi veren LGBTİ+'ları ve gökkuşluğu bayrağını kriminalize etmeye çalışarak kendi meşrutiyet krizini örtmeye çalışmaktadır. Durmaksızın haklı mücadelenin neşet ettiği her alana saldıran iktidar bilmelidir ki, bizim mücadelemizi sürdürmeye gücümüz de, yüreğimiz de yetiyor" ifadelerinin kullanıldığı açıklamada, polisin alıkoyduğu arkadaşlarını almak için bulduklarını ifade eden öğrenciler, iki gün yaşananları şöyle anlattı:

"Arkadaşımız Nazlıcan'a okulumuz 1 Şubat günü polis ablukası altındayken, kapının üstünde LGBTİ+ bayrağı açtığı gerekçesiyle disiplin soruşturması açılmıştı.

"25 Mart'ta arkadaşımızın savunması olacağı için hep birlikte 'ya hep beraber ya hiçbirimiz' şiarıyla destek vermeye Güney Kampüs Eğitim Fakültesi'ne geçerken 4 arkadaşımız, 'sirtında gökkuşluğu bayrağı asılı olduğu' uydurma gerekçesiyle işkence ile gözaltına alındı.

Başta öğrencilerin yalnızca GBT için alınmadığını belirten polis sonrasında 8 arkadaşımızı daha, zor ve işkenceyle gözaltına aldı ve hiçbir açıklama yapmadı.

"Bunun üzerine Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri olarak arkadaşlarımız serbest bırakılana kadar okulu terk etmeyeceğimizi dile getirdik ve 4 Ocak'tan beri olduğu gibi haklı çağrımızı, meşru taleplerimizi sürdürdük.

"Ancak bizi her daim bölmek isteyen polis, bizim direnişimiz esnasında destek için harekete geçen gençlik örgütlerinden arkadaşlarımızı yine hukuksuzca gözaltına aldı. Üstelik o arkadaşlarımızdan ikisi ağır derecede darp edildi ve hastanede oldukları sürece birinden dahi haber alamadık."

Haklı mücadelelerinde kararlı olduklarını ve asla geri adım atmayacaklarını bir kez daha haykıran öğrencilerin kenetlenildiğinin altı çizilen açıklamada, iktidara, polisine ve güvenliğine seslenilerek şu vurgu yapıldı:

"Tekrar ediyoruz: Mücadelemizi asla bölemeyeceksiniz. Tüm arkadaşlarımız serbest bırakılana ve taleplerimiz karşılanana dek mücadelemizi sürdüreceğiz. Bizler dediğimiz gibi kararlı ve haklıyız."

Basın açıklamasının ardından öğrenciler, ÖGB tarafından binaların kapatılmasına karşı "Bu binalar bizim, bu üniversite bizim, bu irade bizim" diyerek okulu terk etmeyeceklerini vurguladı.

Üniversite Dayanışmaları online forumda buluştu

Üniversite Dayanışmaları, 21-22 Mart tarihlerinde online forumda buluştu. İki gün süren merkezi forumun ilk günü Dayanışmaların Merkezi Koordinasyonunun işlevi, misyonu ve işleyişi tartışılırken, ikinci günde, önümüzdeki dönemin mücadelesine dair başlıklar üzerine öneriler sunuldu, kararlar alındı.

Yaklaşık 150 öğrencinin katıldığı online forumun ilk gününde öncelikle Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan kayyım rektör ile gelişen gençlik hareketi ele alındı. Üniversite dayanışmalarının bu hareketlilik ile birlikte kurulduğuna değinilerek, dayanışmalardan oluşan Merkezi Koordinasyonun rolü, misyonu, işlevi üzerine tartışmalar gerçekleştirildi. Forumun sonunda, Merkezi Koordinasyonun bir ihtiyaç olduğu ve hareketin ileriye taşınması için merkezi forumlarda belirlenen ortak taleplerin ve mücadele hattının Merkezi Koordinasyon tarafından koordine edilmesi üzerinde ortaklaşıldı.

"BUNDAN SONRASI HEPİMİZDE" KAMPANYASI TARTIŞILDI

22 Mart günü forumun ikinci başlığı ekseninde, devam eden "Bundan Sonra-

sı Hepimizde" kampanyası ve kampanyanın geleceğine dair bir toplantı daha gerçekleştirildi. Yaklaşık 70 kişinin katıldığı forumun ikinci oturumunda canlı tartışmalar yapıldı. Kampanya çalışmasının, temel talepler ekseninde merkezi ve güçlü bir şekilde ilerlemesi yönünde vurgular ve öneriler geldi. Tartışılan ve gündeme alınan öneriler; Açık ders ve merkezi forumlar, 1 Mayıs süreci, büyük öğrenci buluşması ve Boğaziçi'nde başlayan boykotun tüm üniversitelerde gündemleştirilmesi oldu.

Kampanya ekseninde belirlenen taleplerin güncelliği ve politik muhte-

vasının önemi ele alınarak bundan sonraki süreçlerde talepler ekseninde açık dersler ya da forumlar gerçekleştirilmesi konuşuldu. Bu açık dersler ya da forumların, kampanyanın taleplerini kitlelere taşıyabilmek ve sahiplendirebilmek açısından önemli olduğu vurgulandı. Bunun yanında yükselen gençlik mücadelesinin sokak eylemleri ile güçlendirilmesine vurgu yapıldı. Kampanya sürecinin bitişinde, mücadelenin tüm dinamiklerinin örgütlediği, kampanyanın taleplerinin vurgulandığı merkezi bir öğrenci buluşması-mitingi yapılması tartışıldı.

Ayrıca, 1 Mayıs Uluslararası İşçi ve

Emekçi Bayramı'nda üniversitelilerin kendi talepleriyle alanlarda olmasının öneminin büyük olduğu ve üniversite dayanışmalarının süreci örgütlemesi gerektiği vurgulandı.

Aynı zamanda Boğaziçi Üniversitesi'nde gerçekleşen boykot süreci ele alınırken, boykotun, tüm üniversitelerde ve liselerde tek günlük boykot ve kent merkezinde geniş bir eylemlilik ile sonlandırılması üzerinde duruldu.

İki günlük foruma dair, bir irade beyanı olarak sonuç deklarasyonu hazırlanacak.

Forumla, **Boğaziçi Dayanışması, İstanbul Üniversitesi Dayanışması, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hadımköy Dayanışması, Marmara Üniversitesi Dayanışması, Yıldız Dayanışması ve YTÜ öğrencileri, İstanbul Teknik Üniversitesi Dayanışması, Hacettepe Dayanışması, Ege Üniversitesi Dayanışması, Dicle Üniversitesi Dayanışması, Mülkiye'den, İLEF'ten öğrenciler, Maltepe Üniversitesi Dayanışması, Koç Üniversitesi Dayanışması, Dokuz Eylül Üniversitesi Dayanışması, Gelişim Üniversitesi'nden öğrenciler** katıldı.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Gerici-faşist zihniyetin akademideki yansımaları

AKP-MHP rejiminin giderek daha yoğunlaşmış düzeyde topluma dayattığı dinsel gericilik, akademi alanında da yaygın bir yer kaplıyor. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler ile binlerce ilerici-muhafazakar akademisyen üniversitelerden ihraç edilmiş, böylelikle akademide dinci-gerici akademisyenlere geniş alanlar açılmıştı. İktidar yanlısı, gerici zihniyete sahip torpilli kişilere üniversitelerde adeta altın tepside çalışma imkanı sunulmuştu.

Elbette bu icraatlar belli bir amaca hizmet ediyor. Toplumun her alanında yaygınlaştırılan dinsel gericilik yoluyla kitleler yozlaştırılmak, bu sayede kitlelerin açlık ve yoksulluğu bir kader gibi gösteren sömürü düzenine boyun eğmesi isteniyor. Bu zihniyet, akademi alanında gerek rektörler gerekse akademisyenler eliyle öğrencilere aşılana çalış-

lıyor. Son dönemde akademi alanında yuvalanmış gerici kadroların akıl almaz açıklamalar yapmaları bu çabanın bir parçasıdır.

Son dönemde bunun örnekleri giderek artmaktadır. Hatırlanacaktır, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Başhekim Yardımcısı olan Ali Edizer, Medeni Kanunu hedef alan ve erkeklerin ikinci evlilik yapmasını savunan ifadeler kullanmış ve tepkilerden dolayı görevden alınmıştı. Ancak daha sonra bu kişi Gündül Devlet Hastanesi'nde göreve başladı. Bir diğer örnek, geçtiğimiz sene Elazığ'da gerçekleşen ve 41 kişinin yaşamını yitirdiği depremin ardından, depremi pedofilin yasaklanmasına bağlayan Bedri Gencer'dir. Öğrencilerin tepkileri ve gerçekleştirdikleri eylemler, yanı sıra kamuoyunun büyük tepkisi üzerine "had-dini aşan ve kabul edilmesi mümkün

olmayan" ifadeleri nedeniyle bu gerici sözde "profesör"ün lisans dersleri elinden alınmıştı. Ancak geçtiğimiz gün sosyal medya hesabında açıklama yapan Gencer, "yargı ve üniversite" tarafından aklandığını duyurarak, derslerine geri döndüğünü ifade etti. Basına yansıyan örneklerden biri de Yalova Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde sözde öğretim görevlisi olan ve "deve sidığinin" içilmesini özendirilen çalışmaları bilinen Ebubekir Sifil idi. "Erkeğin farklı illerde eşi olabilir" sözleriyle de gündeme gelen bu gerici, toplumda büyük tepkilere konu olunca hakkında soruşturma açıldı. Fakat herhangi bir ceza almadı.

Bunlar yalnızca en çok öne çıkan ve basına yansıyan örneklerdir. Akademide bu türden daha nice rezalet yaşanıp kamuoyundan gizli tutulduğuna ve yaşamaya devam ettiğine kuşku yoktur.

Üniversiteleri işgal etmiş bu gerici

yobazlar ve pedofil savunucuları, göstermelik soruşturmalar eşliğinde düzen yargısı tarafından aklanıp, daha sonra görevlerine yeniden geri dönebiliyorlar. Sonuçta onları yargılayanlar da aynı zihniyete sahip. Arkalarında onları koruyup kollayan ve aklayan gerici-faşist bir iktidar olduğu sürece, akademik alanlarda yuvalanan bu gerici güruhun toplumu çürütme ve kokuşturma çabalarının ardı arkası kesilmeyecektir.

Üniversitelerin asıl sahipleri olan, akademide geleceği ve ilerici birikimi temsil eden tüm bileşenlere bu sorun karşısında büyük sorumluluklar düşüyor. Mantar gibi türeyen gericiliğin temsilcilerine, başta üniversiteler olmak üzere toplumun hiçbir alanında fırsat vermemek gerekir. Toplumun her kesiminde gericiliğe karşı güçlü bir örgütlülüğün ve mücadelenin olmayışı, bu gerici yobazlara alan açmaktadır. Dinci-gericiliğe karşı örgütlü mücadeleyi büyütme, dün olduğu gibi bugün de güncelliğini korumaktadır.

P. SEVRA

Gerici-faşist diktatörlük tahkim ediliyor...

Batılı emperyalistler “endişeli”!

Toplumsal meşruiyetini yitiren, oy desteği eriyen AKP-MHP rejimi, toplum nezdinde siyasi kredisini de tüketti. Onun, hizmet ettiği sermaye sınıfı, rejimden beslenen tetikçiler ve sarayın dalkavukları dışında kalan toplumun geniş kesimlerine zorbalık ve sefillik dışında vadedebileceği bir şey kalmamıştır. Devlet kurumları ile medyayı ele geçiren rejimin finansmanı rant, talan, haraç, yağma gibi kaynaklardan sağlanıyor. Bu koşullarda ömrünü uzatmak için medya ile yalan kampanyaları düzenliyor. Diyanet İşleri Başkanlığı aparatını kullanarak din istismarını yoğunlaştırıyor. İrkçı-şoven zehir saçıyor ve devletin tüm şiddet aygıtlarını azgın bir şekilde halka karşı kullanıyor.

Saraya biat etmeyenlere pervasızca saldıran rejim, aynı zamanda batılı emperyalistlere hitaben “İnsan Hakları Eylem Planı” oluşturduğunu ilan ediyor. Vaazlarda insan haklarından söz eden Tayyip Erdoğan’la müritleri, pratikte zorbalığın dozunu günden güne arttırıyorlar. Kendi imatları olan Anayasa’yı bile pачavra gibi çöpe atarken de Batılı emperyalistlere göz kırpmıyorlar. Hal böyleyken bazı çevreler AB ya da ABD’nin sürece müdahale edebileceğini, artan faşist zorbalığı durdurabileceğini sanıyor ya da bu yanılşamayı yaymaya çalışıyorlar. Kimileri ise, vaazlarında “demokrasi” ve “insan hakları” vurguları yapan emperyalistlerden buna uygun pratik tutumlar almalarını bekliyor...

FAŞİZM SORUN DEĞİL, MÜLTECİLER GELMESİN, DOĞU AKDENİZ’DE USLU DURUN

AB emperyalistleri ile Türk sermaye devleti arasında halen aşılamayan bazı sorunlar var. AKP-MHP rejiminin mültecileri bir koz olarak kullanması, Doğu Akdeniz’de sergilediği saldırgan tutum, yağmadan pay almak için Libya’da savaşa doğrudan katılması gibi icraatlar AB şeflerini ciddi şekilde rahatsız ediyor. Nitekim bu sorunlardan dolayı Türkiye’ye yaptırım uygulama hazırlığı yapan AB’nin, ABD Başkanı Joe Biden’in müdahalesiyle bu kararı uygulamadığı basına sızmıştı.

2016’da ‘burunlarını kapatıp’ Tayyip Erdoğan’la mülteciler konusunda anlaşma imzalayan AB şefleri rahat bir soluk

almıştı. Milyonlarca Suriyelinin neden mülteci durumuna düşürüldüğü, AKP şefinin ya da kendilerinin bu dramdaki payları onları ilgilendirmiyor. Tek dertleri mültecilerin Türkiye’de tutulmasıdır. Bu ise Erdoğan’ın canına minnet bir durum yaratıyor. Hem milyarlarca euro alıyor hem mültecileri bütün kirli işleri için kullanıyor. AB şefleri sıkıştırırsa, “Üzerinize salarım ha!” diye tehdit savurarak işin içinden sıyrılıyor.

Libya’ya cihatçıların taşınması, yapılan barış anlaşmalarının sabote edilmesi gibi konular da AB şeflerini rahatsız ediyor. Ancak Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron dışındakiler buna fazla takılmıyor. Mülteciler dışında diğer büyük sorun, Doğu Akdeniz’de gerilimi tırmandıran politika ve Yunanistan’la restleşmelerdir. Bu konuda sınırlarını zorlayan dinci-faşist rejim, kısa sürede geri adım atmak zorunda kaldı. Nitekim Türkiye’nin masaya yatırılacağı AB şefleri zirvesi öncesinde açıklama yapan Almanya Başbakanı Angela Merkel, “Doğu Akdeniz’deki kriz konusunda Türkiye’nin yumuşama işaretleri gösterdiğini” belirterek durumdan duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Mülteciler ve Doğu Akdeniz konularında sorun yaşanmadığı sürece, faşist rejimin tahkim edilmesi AB şefleri için sorun teşkil etmiyor. Onlar bu konuda her zaman ‘endişeliler’. Pratik tutumlarıyla ise, faşist tahkimata destek veriyorlar. HDP’nin kapatılması tartışılırken açıklama yapan Alman hükümeti, “HDP PKK’dan kendini ayırmalıdır” ifadesini kullanıyor. Erdoğan’la kavgalı olan Mac-

ron, Fransa’da Kürt hareketine operasyon düzenliyor. AB’nin başını çeken Almanya-Fransa ikilisi, söylemde ‘endişeli’ ama eylemde AKP-MHP rejimine zımni de olsa destek veriyor.

AB yetkilisi bazı isimler elbette durum tespiti yapan ya da endişesini dile getiren açıklamalar yapıyorlar. Örneğin AB’nin dış ilişkilerden sorumlu yüksek temsilcisi Josep Borrell ile genişlemeden sorumlu komiseri Oliver Varhelyi, yaptıkları ortak açıklamada, “*muhalafetin ikinci büyük partisini kapatmanın Türkiye’de milyonlarca seçmenin hakkını ihlal edeceğini*” ‘saptadılar.’ Bu arada Merkel de son açıklamasında, “*Türkiye’nin insan hakları ve hukukun üstünlüğü konusunda standartlara uymasını bekliyoruz*” dedi.

Bu ve benzer açıklamaların boş bir söylem olduğunu bilen Erdoğan’la suç ortakları zorbalığın dozunu arttırmaya devam ediyorlar. Zira AB şeflerinin ‘endişelilik’ açıklamalarının bir şey yapmayacakları anlamına geldiği artık kimse için bir sır değil.

Son günlerde bazı Amerikalı yetkililer de insan haklarının ihlali konusunda kaygılı olduklarını dile getirdiler. Bazı liberaller, Joe Biden yönetiminin diktatörlerle çalışmayacağı safsatasını ortaya atıyorlar.

Emperyalistlerin riyakar açıklamalarının “Faşizmi tahkim etmeye devam edebilirsiniz” mesajı taşıdığına bilen Ankara’daki işbirlikçiler ise, efendilerinin icazet vermesiyle iyice zıvanadan çıktılar. Bu durum şaşırtıcı değil, çünkü bütün faşist rejimler emperyalistler tarafından desteklendi/destekleniyor.

REJİM TÜRKİYE’NİN KONUMUNU PAZARLIYOR

Sermaye devletinin dümenini tutan AKP-MHP rejimi, yayılmacı-ilhakçı hırslarına ulaşmak için Türkiye’nin emperyalistler için kullanışlı olmasını pazarlıyor. Nitekim ABD’nin, AB’nin, NATO’nun şefleri tarafından yapılan tüm açıklamalarda, Türkiye’nin kendilerine hizmet eden bir rejimle yönetilmesinin önemine vurgu yapılıyor. “Yerli ve milli” AKP-MHP koalisyonu da batılı emperyalistlere hizmette kusur etmiyor. Ancak bu hizmetin karşılığında yağmadan pay istiyor.

Son yıllarda pazarlık bu alanda yapılıyor, sorunlar buradan çıkıyor. Emperyalizme uşaklığın önemini iyi bilen Erdoğan ve müritleri, yaptıkları hizmetlerin karşılığını almak için çırpınıyorlar. Bu çırpınışlar kimi zaman üst perdeden vaazlar halini alsa da emperyalistlerin desteği olmadan rejimin ayakta kalamayacağını farkında olan AKP-MHP şefleri, bu gerçeği hesaba katarak hareket ediyor ve ilk fırsatta 180 derece dönüş yaparak, efendilerine yaranmayı ne kadar önemsediklerini dile getiriyorlar.

FAŞİZMİN TAHKİMATA KİTLELERİN DİRENİŞİYLE PÜSKÜRTÜLEBİLİR

Faşist rejimin tahkim edilmesi yönünde atılan her adımın işçilere, emekçilere, ezilen halklara, kadınlara, ilerici-devrimci, muhalif güçlere ağır bir faturası oluyor. Yani zorbalığın artmasının bedelini toplumun çoğunluğunu oluşturan bu kesimler ödüyor. Dolayısıyla demokratik, sosyal, siyasal hak ve özgürlüklere ihtiyacı olan da toplumun bu kesimleridir. Rejime verilen desteğin erimeye devam etmesi, geniş emekçi kitlelerin dinci-faşist diktaya karşı biriken öfkelerini yansıtır. Çünkü bu rejim işsizlik, sefalet, baskı, zorbalık, geleceksizlik dışında bir şey sunmıyor.

Toplumsal desteğin erimesi, bekası için her yola başvuran bir rejimi püskürtmeye yetmiyor, tersine daha da azgınlaşmasına yol açıyor. Biriken tepkinin pasif bekleyişten aktif eyleme dönüşmesi, faşist zorbalığı püskürtmenin yegane yoludur. Bunun için ise başta işçi sınıfı olmak üzere emekçilerin ve ezilenlerin ilerici-devrimci güçlerle birleşik bir direniş örmeleri gerekiyor.

Mısır'la “normalleşme” çabaları

İzlediği saldırgan politikardan dolayı bölgede tecrit olan dinci-faşist rejim, Mısır'la ilişkileri düzeltmek için “darbeci” Mısır Cumhurbaşkanı El Sisi yönetiminin istemlerini yerine getirmeye başladı. İçeride ve dışarıda sıkışan gerici rejim, Kahire yönetimiyle anlaşarak bölgesel kuşatmada gedik açmaya çalışıyor. Mevcut tablo, “bölge lideri” vehmine kapılanların bir kez daha gerçekliğin duvarına çaptığına işaret ediyor.

***

Emperyalist-siyonist güçler, Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında AKP iktidarına “ılımlı İslam” rolünü biçmişti. Bu neoliberal, dinci-Amerikancı, siyonizm dostu model Arap halklarına pazarlanmaya çalışıldı. Mısır ve Tunus halk isyanlarının ardından iki ülkede İhvacılar başa geçseler de, halklar dinci-gericiliğe uzun süre tahammül etmedi.

Emperyalistler tarafından “İhvacıların liderliği”ne terfi ettirilen AKP ve Erdoğan yeni Osmanlıcı hayaller içindeydi. Tunus'ta en-Nahda, Mısır'da İhvacılar yönetimi ele geçirmiş, geriye Suriye'nin “defterini dürmek” kalmıştı! Bu da tamamlanırsa Erdoğan Ortadoğu'nun lideri olabileceğini hayal ediyordu. Ancak cihatçı çeteler bunu başaramadığı için emperyalist efendilerine “Suriye'ye saldırı” çağrılarını yapan Erdoğan hedeflerine ulaşamadı.

Suriye direndi. Tunus'ta kitle hareketi en-Nahda'ya geri adımlar attırdı. 2013 yılı 30 Temmuz'unda Mısır'da 30 milyona yakın kişi İhvacı Mursi rejimini protesto etmek için sokaklarla döküldü. Bunu fırsata çeviren ordu müdahale etti ve bir kez daha iktidarı ele geçirdi. Kısa süre içinde seçimlere giden Sisi oyların çoğunu alarak “demokratik seçim”le devlet başkanı koltuğuna yerleşti. İhvacı yönetimle hesaplaşmayı başaramayan kitle hareketi inisiyatifi bir kez daha orduya kaptırmıştı.

***

Erdoğan Rabia işareti yapıp ağladığında, Mısır için değil çöken hayalleri için gözyaşı döküyordu. O ruh haliyle Mısır'la ilişkileri kopardı, ağır darbe alan İhvan şeflerini İstanbul'a çağırarak himayesine aldı ve Sisi yönetimine karşı propaganda başladı.

Sekiz yıla yakın sürenin ardından bugün Kahire'nin kapılarını çalan Erdoğan,

ilişkileri normalleştirme çabasında. Erdoğan, danışmanı Yasin Aktay, Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, bazı istihbaratçılar ve medyadaki beslemeler tarafından yapılan açıklamalar, Mısır'la ilişkileri düzeltmek için harekete geçildiğini ortaya koydu:

“Mısır ile hem istihbarat düzeyinde hem de dışişleri bakanlıkları düzeyinde temaslarımız var. Diplomatik düzeyde temaslarımız başladı.”

“Mısır'la istihbari, diplomatik ve ekonomik olarak zaten işbirliği sürecimiz devam ediyor. Bunda herhangi bir sıkıntı söz konusu değil. En üst düzeyde değil de en üst düzeyin şöyle bir tık altında bu devam ediyor.”

“Mısır ordusu büyük bir ordu, Türkiye buna saygı duyuyor, Mısır'ı Türkiye'ye karşı kışkırtmak isteyen taraflar bulunuyor ancak Mısır bunlara kulak asmayacak...”

Bu ve benzer açıklamalar, Mısır'a karşı kullanılan “İhvacı üslup”un terk edilmek istendiğini, “darbeci diktatör” El Sisi'ye şirin görünme çabalarının yoğunlaştığını gözler önüne seriyor.

***

Gönderilen mesajlar Sisi yönetimi tarafından memnuniyetle karşılanırsa da yeterli bulunmadı. Türkiye ile sorunları aşmak istediklerini ancak bunun için bazı koşulları olduğunu açıklayan Mısır hükümeti, somut adımlar görmek istediği yönünde mesaj verdi. Mısır Dışişleri Bakanı Samih Şukri, “Türkiye'nin Arap ulusal güvenliğinin gerekliliklerine riayet etmesi ve bölge ülkelerinin içişlerine müdahale

etmeye son vermesi” gerektiğini belirtti.

Yönetime yakın *El Ekram* gazetesi yazarı Eşref El İşri ise, konuya ilişkin şu değerlendirmeyi yaptı: “Türk devleti iç siyasette sıkıştı. İşsizlik aldı başını gidiyor. Türk lirası her gün değer kaybediyor. Muhalefetin Erdoğan'a ciddi eleştirileri var. Erdoğan yönetimi yeni bir çıkış arıyor. Türk devleti bölgedeki birçok devlet ile sorun yaşıyor. Türk devleti İhvan'ı ve Katar'ı Osmanlı projesi için kullanıyor. Ortadoğu ve Arap devletleri Türk devletin bu Osmanlı hayalini kabul etmiyor. Nitekim Avrupa'da buna ciddi bir şekilde tepki gösterdi.”

Bu değerlendirme, Sisi yönetiminin saray rejiminin zaafının farkında olduğunu gösteriyor.

***

Rejimin içine düştüğü utanç verici durumu örtme telaşına düşen Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, “Mısırlılardan herhangi bir koşul gelmedi” dese de, Mısır'ın beklentisine uygun adımlar atılmaya başlandı. İlk olarak, saray borazanı medya ile İstanbul'dan yayın yapan İhvacı kanalları Mısır'a yönelik saldırgan üslubu terk etmeye başladılar.

BBC'ye demeç veren Mısır Enformasyon Bakanı Usame Heykel, iki ülke arasında temas kurma çabaları çerçevesinde, Türk hükümetinin, cumhurbaşkanı ve hükümete “eleştirileri durdurun” talimatı vermesinden memnun olduklarını ifade etti. Bu açıklama AKP-MHP rejiminin içine düştüğü durumu gözler önüne serdi.

Suudi Arabistan ile Birleşik Arap Emir-

likleri medyası da, Türkiye'nin, Mısır'ı eleştiren İhvacıların siyasi televizyon programlarının durdurulması, yalnızca şov ve dizileri yayınlaması için Müslüman Kardeşlere (İhvan) ait üç kanala talimat verdiğini bildirdi. İstanbul merkezli yayın organlarına eleştirel yayınları kesme talimatı verdiği de duyurulmuştu. Bu gelişmeler, dinci-faşist rejimin Kahire'den gelen taleplere yanıt verdiğini gösteriyor.

Mursi'nin devrilmesinden sonra Sisi yönetimi tarafından “terör örgütü” ilan edilen Müslüman Kardeşler, sarayın kanatları altına sığınarak faaliyetlerini İstanbul'da kurdukları TV kanalları üzerinden yürütüyorlardı. Görüşmelerin ilk kurbanı bu kanallar oldu. Yayınlarının içeriğine müdahale edilen İhvacılar Sisi'ye karşı bir pazarlık unsuru olarak el altında tutuluyorlar.

Şariatçı Müslüman Kardeşler örgütü Rehberlik Konseyi Başkan Vekili İbrahim Münir, Mısır yönetimiyle 2013 yılından bu yana yaşadıkları krizin çözümünde Türkiye'nin arabuluculuğuna karşı olmadıklarını açıkladı. “Mısır'ı eleştiren yayınları durdurun” talimatını da doğrulayan Münir, “Türkiye'nin buna hakkı var” dedi.

İki Amerikancı rejimin anlaşması kolay değil. Ancak çıkar çatışmalarının yanı sıra kesişen çıkarlar da var. Bundan dolayı zaman alsa da anlaşmaya varmaları mümkün. Bunun için AKP-MHP rejiminin taviz vermekten başka çaresi yok. İçine düşülen bu utanç verici durumu özelde AKP şefinin, genelde İhvacılığın yeni bir fiyaskosu saymak gerekiyor.

ABD-Türkiye ilişkilerinde S-400 “diken”i

Türkiye, açlık ve sefalet koşullarının ağırlaştığı, toplumsal huzursuzluğun arttığı günlerden geçiyor. Pandemi sürecinde dahi sermayenin çıkarlarını toplum sağlığına yeğ tutan AKP iktidarı, koltuğunun sallandığının farkında. AKP'nin çoktandır yegane yönetim aracı olarak kullanıldığı baskı ve zor, kaçınılmaz sonu ötelemek için daha da yoğunlaştırılıyor. Genel plandaki açmazlar, pandemi koşullarına rağmen kalabalık kongrelerle, belirlenen “yeni hedeflerle” maskelenmeye çalışılırken, öte yandan demokratik haklar tırpanlanıyor ve çete-mafya bozuntuları sokaklara salınıyor. Ülkeyi gece yarısı kararnamele ile yönetmeye çalışan AKP iktidarı, sadece ülke içinde değil, sınır ötesinde de sürekli hezimetler yaşıyor.

BÖYLE EFENDİYE BÖYLE UŞAK

ABD'nin yollarını arşınlayarak iktidara gelen AKP, çok iyi biliyor ki, iktidarda kalmak için ABD'nin desteği önemlidir. Sözde “komşularla sıfır sorun” mottosu ile yola çıktığı halde, daha baştan ABD'nin Ortadoğu'daki vurucu gücü olma heveslerine kapılan AKP, bilindiği gibi bataklığa saplanmaktan kurtulamadı. Ucuz hesapların peşine düşen AKP iktidarı, Ortadoğu'yu kan gölüne çeviren emperyalist güçlerin piyonluğuna soyunarak, emperyalistlerin güdümündeki gerici vahşet sürülerinin hunharlıklarına ortak olarak, bölgede nefret ögesine dönüştü. Bu süreç boyunca ülke içinde milliyetçi tabanı tutmak için savurduğu ve gerisin geri yuttuğu çıkışlar, efendi-uşak arasındaki ilişkinin örnekleri olarak kayıtlara geçti. Başına çuval geçirilen Türk sermaye devleti, efendisinin eteklerinden hiç ayrılmadı. Bir gün “Kasımpaşalı” pozları ile diğer gün “süt dökmüş kedi” ürkekliği ile efendilerinin karşısına çıkan AKP şefi Erdoğan, gelinen yerde yaptırımlar, tehditler, aşağılamalar karşısında emperyalist efendilerinin çizdiği hizaya çekildi ve “aferinini” aldı.

Artık ABD-Türkiye ilişkilerinde gerilimin belli başlı konular üzerinden yükseldiği, ülke içinde asıp kesen Erdoğan-AKP iktidarının bir müddet sonra efendisinin isteklerini yerine getirdiği ve özellikle kendi iktidarını sağlama almak adına kimi kirli pazarlıklar ve hesaplar yaptığı biliniyor. Efendi-uşak ilişkisinin doğal so-

Emperyalizmin hükümdarlığından sıyrılmak, Erdoğan'ın diline çokça pelesenk ettiği “anti-emperyalizm” tam da Erdoğan gibilerinin efendileri ile birlikte tarihin çöplüğüne gönderilmeleri ile hayat bulacaktır.

nucu olarak, “akıllı ol” serzenişlerinden tehditlere dek pek çok tutumla da karşılaşmıyor değil. “Gülü seven dikenine katlanır” misali AKP iktidarı U dönüşleri ve tükürdüğünü yalama konusundaki ustalığı ile parmak ısırtıyor.

ABD, UŞAĞINI HIZAYA GETİRİYOR

Efendinin uşağını paylamasının ve tehdit etmesinin son örneği geçtiğimiz hafta yaşandı. Bilindiği gibi, 2015 yılında Rus uçağının Türkiye tarafından düşürülmesi ile Rusya'yla karşı karşıya gelen AKP, savaş çığırtkanlığı yapmıştı. Efendilerinden destek alamayınca da Rusya'nın Türkiye'ye uyguladığı yaptırımların faturasının altından kalkamayarak, çareyi kuyruğunu kısmakta buldu. Bu sürecin ürünlerinden biri de maliyetinin 2,5 ile 4 milyar dolar arasında olduğu tahmin edilen S-400 alımı oldu. O günden bu yana ABD-Türkiye ilişkilerinin gerilim başlıklarından birini S-400 alımı oluşturuyor.

AKP, S-400'leri ulusal güvenlik gereği olarak aldığı iddia ederek ve ABD'den gelen kırmızı ışığa karşı savurduğu “bağımsızlık” naraları ile milliyetçi-ulusalcı tabana yaslandı. Çok geçmeden S-400'leri alacağını ancak kullanmayacağını ifade etmek zorunda kaldı. ABD ile arasındaki

gerilimi azaltma ve efendisinin gönlünü hoş tutma çabaları başat hale geldi. “S-400'üm var ama yok” minvalindeki manevralar, haliyle ABD tarafından kabul edilmedi ve uşağın çırpınışları efendisinin gözünde beyhude kaldı.

Geçtiğimiz hafta İstanbul'daki ABD Başkonsolosluğu konutunda bir grup gazeteciyle bir araya gelen ABD Ankara Büyükelçisi David Satterfield'in açıklamaları, Türkiye'nin cambazlığının efendisinin hiç hoşuna gitmediğinin yeni bir göstergesiydi. Ocak ayı itibarıyla ABD yasalarının Türkiye'nin elinde Rus hava savunma sistemini buldurmasını zorunlu kıldığına vurgulayan Satterfield, “Bu çetrefilli veya kurnaz bir şekilde çözülebilecek bir sorun değil” dedi. F-35 ve S-400'lerin uyumlu olup olmamasının değil, Türkiye'nin S-400'lere sahip olmasının asıl sorun olduğunun altını çizen Satterfield, sorunu çözmenin tek yolunun Türkiye'nin S-400'leri elinden çıkarmasından geçtiğini ve bunu ABD Kongresi'ne kanıtlamak zorunda olduğunu belirtti. Yaptırımları da hatırlatan Satterfield, aba altından sopa göstermeyi de ihmal etmedi.

Bu arada Demokrat Parti ile Cumhuriyetçi Partili 40 senatör Biden yönetimine yazdıkları mektupla 1915 Ermeni

soykırımını tanıma çağrısında bulundular. Mektupta, 2019 yılında Kongre'nin her iki kanadında da kabul edilen Ermeni Soykırımı'nı tanıyan yasa tasarısının yürütme tarafından da tanınmasının zamanının geldiğine işaret edildi. Ayrıca Biden'ın geçtiğimiz yıl 24 Nisan Ermeni Soykırımı'nı Anma Günü'nde soykırımı tanıyan kararı destekleme sözü verdiği hatırlatıldı.

EFENDİDEN DE UŞAKTAN DA KURTULMAK...

Emperyalizmin bölgesel uşağı, bir kez daha yaptırım tehditleri ile karşı karşıya kalırken, kendince kırmızı çizgisi olduğunu ilan ettiği konular üzerinden de sıkıştırılmaya devam ediyor. Emperyalist-kapitalist sistem içerisinde kirli ve kanlı pazarlıkların doğal sonucu olan bu sıkışmışlık, aşağılanma ve ikiyüzlülük AKP şahsında en omurgasız timsalini buluyor. Emperyalizmin hükümdarlığından sıyrılmak, Erdoğan'ın diline çokça pelesenk ettiği “anti-emperyalizm” tam da Erdoğan gibilerinin efendileri ile birlikte tarihin çöplüğüne gönderilmeleri ile hayat bulacaktır. Efendiden de uşaktan da kurtulmanın yolu sosyalizm mücadelesini güçlendirmekten geçmektedir.

NATO 2030 stratejisi ve kapitalist dünyanın açmazları

D. Meriç

Emperyalist ittifak devletlerinin tayin ettikleri “uzmanlar”ın hazırladığı “NATO 2030: Yeni bir Çağ için Birliktelik” başlıklı raporda, NATO’ya düzülen methiyeler ve gerçeklerin tümüyle tersyüz edilmesi bir tarafa bırakılırsa, asıl olarak üç ana sorunu ele almaktadır.

İlkin ve en önemlisi, emperyalist sistem içerisindeki güç dengelerinde ortaya çıkan değişimler, özellikle Rusya ve Çin tarafından zorlanan statükonun korunabilmesi için NATO bünyesinde alınması gereken tedbirler işlenmektedir. İkinci olarak, güç dengelerindeki değişimlere bağlı olarak kapitalist tekellerin çıkar çatışmalarından kaynaklanan ve NATO üyesi ülkeler arasında oluşan sorunların giderilmesi üzerinde durulmaktadır. Üçüncü olarak da yıllardır emperyalist savaş aygıtı NATO’ya karşı büyüyen tepkinin ve itibar kaybının önüne geçilmesi konusunda yapılabilecekler irdelenmektedir.

Sonuncusu 2010 yılında yazılmış olan *Stratejik Konsept* belgesinin güncellenmesi ihtiyacına dikkat çekilerek başlayan raporda, NATO’nun 2030 yılına uzanan süreci yirmi ayrı başlık altında incelenmektedir. Döneme ilişkin ayrıntılı değerlendirmelerin yapıldığı raporun sonunda ise çözüm önerileri olarak 138 maddeli tavsiye listesine yer verilmektedir.

Raporun hemen girişinde kapitalist sistemin derinleşen sorunlarına ve emperyalistler arasında her geçen gün daha da büyüyen rekabete özel olarak dikkat çekilmektedir: “Önümüzdeki on yıl boyunca, dünya ittifakları, soğuk savaş sırasında ve onu takip eden on yıllardan önemli ölçüde farklı olacaktır. Yayılmacı dış politika programlarına sahip, kendine güvenen otoriter devletlerin güçlerini ve nüfuzlarını genişletmeye çalıştıkları ve NATO müttefiklerinin bir kez daha güvenliğini ve ekonomilerini etkileyecek sistematik zorlukla karşı karşıya kalacağı rekabetçi bir dünya olacaktır. NATO’nun, hızla büyüyen sistematik rekabete, Rusya’nın yayılmacılığına, Çin’in hızlı yükselişine ve yeni ve yıkıcı teknolojilerin artan rolü ile işaretlenen daha zor bir stratejik ortamın ihtiyaçlarını karşılamak için uyum sağlaması gerekiyor...” (NATO 2030: Yeni bir Çağ için Birliktelik, s. 5)

Raporun devamında, Rusya’nın yayılmacılığından bahsedilerek askeri olarak

en tehlikeli düşman ilan edilmektedir: “... Rusya’nın son on yıldaki saldırgan tutumu, Rusya ve Çin’in askeri, siyasi ve teknolojik alandaki iş birliğinin izlenmesi, Avrupa Atlantik bölgesinin güvenliğine etkilerinin analiz edilmesi için özel bir birim tayin edilmesi. NATO’nun Rusya’ya karşı birliğinin tıpkı soğuk savaş döneminde olduğu gibi siyasi bütünlüğünün ve caydırıcılığının yapı taşı olduğu önemi daha da artmıştır.” (A.g.r., s. 38)

Oysa ortadaki tüm verilerin gösterdiği gibi, eski Sovyet cumhuriyetlerini tehdit eden şey, buralarda yayılmacı bir güç olarak faaliyet yürütmekle itham edilen Rusya’nın aksine, NATO denilen savaş aygıtıdır. İkinci Dünya Savaşı’ndan bu yana en büyük askeri kuşatmalarla Rusya’nın batı sınırına doğru ilerleyen güç, ABD önderliğindeki NATO olmuştur. 1999 yılında Macaristan, Polonya ve Çek Cumhuriyeti NATO’ya dahil edilmişlerdir. 2004 yılında bunları Estonya, Letonya ve Litvanya, Slovenya, Bulgaristan ve Slovakya, Romanya ve Hırvatistan izledi. 2017 yılından beri Bosna-Hersek, Arnavutluk ve Kuzey Makedonya ile üyelik müzakereleri devam ediyor. Tüm bunlara ek olarak Karadeniz’de ABD’ye ait savaş gemilerinin sayısı her geçen gün hızla çoğalmaktadır. Tüm bu adımların bir sonucu olarak bugün Rusya kendisini kuşatan NATO üsleri tarafından ablukaya alınmış

bulunmaktadır.

Rusya’nın ardından Çin de stratejik düşmanlar listesine eklenmiştir. Çin konusunda şöyle denilmektedir: “Çin askeri ve teknolojik kapasitesi, küresel ekonomideki payı ile birlikte otoriter rejimini ve Asya’daki yayılmacı stratejilerini sürdürmektedir. Sadece ekonomik bir güç veya Asya odaklı güvenlik aktörü olmaktan çok sistematik bir rakiptir. Çin’in NATO ittifak ülkelerinin güvenliğine aykırı hareket edeceği durumlarda müttefiklerin siyasi eş güdümü sağlamalıdır. Ayrıca Çin’in askeri sivil doktrinine karşı ittifakın genişletilmesi amacıyla bölge ülkelerin teknolojik ve askeri alanlarda NATO üyesi müttefiklerce desteklenmeleri gerekmektedir.” (A.g.r., s. 39)

Rusya’nın yanı sıra yayılmacı ilan edilen bir diğer ülke Çin’dir. Oysa tüm Hint-Pasifik bölgesi, en önemli operasyon alanı ilan edilerek, ABD ve NATO güçleri tarafından işgal edilmiş durumdadır. ABD emperyalizmi yıllardır bölgede kurduğu askeri üsler, Hint Okyanusu’nda 200’den fazla savaş gemisi, Japonya ve Güney Kore’de kurduğu füze savunma sistemleri ile Çin’i dört taraftan kuşatmıştır.

Raporda dikkat çeken bir başka nokta ise Rusya ve Çin’in askeri harcamalarına ilişkin kopartılan fırtınadır. Oysa Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI) tarafından 2020 yılına

ilişkin yayınlanan belge bu konudaki gerçekleri tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır. SIPRI’ye göre dünya çapında silahlanmaya yapılan harcamalar 2 trilyon doları aşmaktadır ve bu harcamaların yarısından fazlası NATO ülkeleri tarafından yapılmaktadır. Tek başına ABD 738 milyar dolar harcarken, Çin’in askeri harcaması 261 milyar, Rusya’nınki 66 milyar dolardır. Ayrıca raporda, NATO üyesi ülkelerin yine 2024 yılına kadar Gayri Safi Yurtiçi Hasıllarının (GSYH) yüzde ikisini savunmaya ve yıllık savunma harcamalarının yüzde yirmisini yeni teçhizata harcamaları şart koşulmaktadır.

Uzmanların hazırladıkları raporda örgütün yapısını sağlamlaştırma doğrultusunda önerilerini sıraladığı diğer bir konu da gelecek on yıl için NATO’nun “açık kapı politikası”na devam etmesidir: “İttifakın değerlerini paylaşan Avrupalı devletlerin topluluğa kabul edilmesi; Rusya’nın Avrupa’ya yönelik nüfuzunu güçlendirme hamlelerine karşı Ukrayna ve Gürcistan ile ilişkilerin geliştirilmesi ve nihayetinde ittifaka dahil edilmeleri. Asya’da, Çin ve Rusya’yı dengelemek amacıyla Hint Pasifik ortaklarıyla danışma ve iş birliğinin geliştirilmesi. Hindistan ile olası bir ortaklık hakkında müttefikler arasında müzakerelerin başlatılması. Asya devletlerinin Çin ve Rusya’ya karşı ittifakla birlikte hareket etmeleri NATO’nun elini hem diplo-

matik hem de askeri alanda güçlendirecektir. NATO'nun AB'nin yanı sıra, Afrika Birliği, Arap Ligi, Körfez İşbirliği Konseyi ile G5 Sahel gibi bölgesel aktörleri angaje etmesinin lüzumu..." (A.g.r., s. 52)

NATO ÜYESİ ÜLKELER ARASINDAKİ ÇATIŞMALAR VE İTİBAR SORUNU

Raporda NATO'nun, kuruluş misyonunu korumakla birlikte bu misyonu desteklemek için gereken uyumu sağlamakta zorlandığı dile getirilmektedir: "2010-2020 arasında NATO, dışarıda istikrarsız güvenlik ortamının yanında kendi içinde de istikrarsız bir siyasi ortama sahiptir. Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanları ve enerji kaynaklarının paylaşım mücadelesi nedeniyle Türkiye, Yunanistan, İtalya, Fransa, Almanya ve ABD kutuplaştırıcı ve birbirine zıt politikalar izlemişlerdir. İzlenen zıt ve kutuplaştırıcı politikalar sebebiyle Türkiye ve AB üyesi bazı müttefiklerin siyasi ilişkilerinde gerginlikler meydana gelmiştir." (A.g.r., s. 25) Ayrıca, NATO bünyesindeki siyasi görüş ayrılıklarının Rusya ve Çin gibi dış aktörlerin müdahalesini mümkün kıldığı, müttefikler arasında birliğin sağlanamaması halinde NATO üyelerinin sınımlara karşı yalnız başlarına kalacaklarına dikkat çekilmektedir. Yeni çağın sınımları karşısında NATO'nun siyasi uyumu ve birliği sağlama görevini nasıl yerine getirmesi gerektiği sorusu bu raporun temel konularından birisini oluşturmaktadır.

Ayrı bir başlık altında, NATO'nun toplumlar nezdinde kaybettiği itibarın tekrar kazanılması sorunu raporda ivedilikle dile getirilmektedir: "Yüzyılda medya, uluslararası sistemin şekillendirilmesinde en etkili araçlardan biridir. Sistem içinde mücadele gösteren her aktör gibi NATO da medyayı hem etkilemekte hem de ondan etkilenmektedir. ... NATO'nun dünya genelinde medya, özel sektör, akademi ve düşünce kuruluşlarıyla iş birliği artırılarak stratejik iletişime önem verilmelidir. Gelecek yıllarda ortak ülkelerin halklarını kendi safına çekmeye yönelik izleyeceği kamu diplomasisi NATO için en önemli araçlardan biri olacaktır." (A.g.r., s.45)

NATO 2030: Yeni bir Çağ için Birlikte-lik başlığıyla yayınlanan rapor başından sonuna kadar kapitalist sistemin kaçınılmaz sorunlarına çare aramak üzerine kurulmuştur. Oysa bütün kötülüklerin kaynağı olan bu sistem var oldukça bu sorunlar döne döne ortaya çıkacaktır. Ne alınan tedbirler ne de zorbalık bu sistemi yıkılmaktan kurtarabilir. Sınıf mücadeleleri tarihi, yüzyılımıza damgasını vuran halk isyanları ve özel mülkiyet sisteminin mezar kazıcısı olan proleter kitle hareketleri daha şimdiden gelecek olan o tarihi anın müjdesini vermektedirler.

İngiltere'nin "Küresel Britanya" hayali

NATO zirvesinden hemen önce, İngiltere dış politikada ittifak ortaklarıyla çatışma potansiyeli taşıyan "önemli ve iddialı" yeni önerilerde bulundu. Söz konusu yeni hamlelerin üst başlığını "Küresel Britanya" olma hayali oluşturuyor.

İngiltere Başbakanı Boris Johnson'ın Birleşik Krallık'ın dış ve güvenlik politikasına ilişkin açıkladığı "yeni" şey, eskinin hayalinin dışavurumuydu. Johnson, Brexit sonrası bir "öz güven" gösterisine ihtiyaç duymaktaydı. Bunun için, dış politikada kendine güven temasını ve ABD'yi tartışmasız en önemli müttefik olarak adlandırmak için de NATO zirvesini sahne olarak seçmesi tesadüf değil.

İngiliz basınında geniş yer bulan Johnson'ın "yeni hamlesi" ABD'nin Beyaz Saray'daki "İdare Merkezi"ne benzetildi. Görsellerde de dönemin ABD Başkanı Barack Obama ve yardımcısı Joe Biden'in askeri ve gizli servis çalışanlarıyla Usame bin Ladin'e erişimi takip ettiği 2011 tarihli ünlü fotoğrafa atıfta bulunulmaktadır.

"TANK VE TOP YERİNE DAHA GÜÇLÜ SİBER SAVUNMA"

İngiltere kendisini tartışmasız olarak ABD'nin yanında görüyor. Bu aynı zamanda NATO'ya kesin bir bağlılığın ifadesi sayılıyor. Bu arada İngiltere'nin savunma harcamalarının yıllık gayri safi milli hasılanın yüzde 2,2'sine tekabül edeceği açıklandı. Başka bir deyişle, NATO'ya üye devletlerin silahlanma harcaması hedefi olarak tanımlanan ve Almanya'nın hala çok uzağında olduğu bir bütçenin çok üstünde bir harcama demek oluyor bu.

İngiliz silahlı kuvvetlerini modernize etmek için "ek fonların kullanılacağı" da açıklandı. Birleşik Krallık'ın "yeni vizyonu", "Daha az tank-top, daha az personel, daha fazla siber savunma ve modern silah sistemleri" olarak lanse ediliyor.

Büyük Britanya'da insansız hava kuvvetleri de dahil, savaş aygıtının modernize edilmesi için silahlanma harcamalarına dair bir tartışma yürütülmüyor. Bu, iktidarı ve muhalefetiyle çoktan karara bağlanmış plan olarak, sermayenin sadık adamı Boris Johnson ve hükümetinin atacağı bir adım sayılıyor.

İngiliz hükümeti NATO zirvesi öncesi ayrıca nükleer cephaneliğini yenileyeceğini duyurdu. Nükleer füzelerle dona-

tlacak dört yeni denizaltı, eski filonun yerini alacak. Bu denizaltılardan birinin denize indirildiği de söyleniyor. Slogan "Hareket halinde olmalısın. Her zaman her şey olabilir." Bunu "Su uyur düşman uyumaz" diye tercüme etmek mümkün.

Nükleer savaş başlıklarında daha önce kararlaştırılan miktar üst sınırı da değiştirildi. 225 olarak belirlenen üst sınır 260'a çıkarıldı. Konunun uzmanları bunu "tehlikeli bir silahlanma adımı" olarak yorumluyorlar.

Johnson yönetimi, "Teknolojik değişim çoktan başladı. Diğer AB devletleri modern, yeni silah sistemlerini silahlı kuvvetlerine entegre ettiler" iddiasında. Ve İngiltere'nin silahlanma yatırımını "gecikmiş" bir adım olarak değerlendiriyor. Yapılan açıklamada, "Nükleer silahlar var olduğu sürece, NATO bir nükleer ittifak olarak kalacaktır 'ilkesinden' hareketle, Birleşik Krallık, nükleer caydırıcılığı yeniliyor" sözlerine yer verildi.

Johnson, geçen hafta Avam Kamarası'ndaki sunumunda, İngiltere'nin NATO'ya olan bağlılığının altını çizdikten sonra, Birleşik Krallık'ın "Rusya'nın Baltık bölgesinde genişleme çabalarını önlemek ve bölgedeki NATO üyelerine destek sağlamak için, Estonya'da NATO'nun 'savaş grubu' adlı çok uluslu gücüne liderlik ettiğini" belirterek, yeni silahlanma adımlarının da "NATO'ya hizmet" olduğunu savundu.

ÇİN'E ÖZGÜ DİŞ POLİTİKA

NATO ve ABD'ye bağlılığını her fırsatta teyit eden Johnson yönetimi, Çin'e konusunda AB ve ABD'den ayrılan bir

tutum sergiliyor. Johnson, Çin'i "zor bir ortak" olarak nitelese de bu ülkenin "bir ticaret ortağı olarak" ne kadar önemli olduğuna işaret ediyor. Dışişleri Bakanı Dominic Raab, "Büyük Britanya, ticaret ortaklarına kendi insan hakları standartlarını uygulamaya kalkarsa, ticaret ortağı bulmada ve dünya pazarında yer edinmede sıkıntılarla karşılaşacaktır" diyerek, ABD ve AB'nin Uygur'da "insan hakları ihlali" gerekçesi ile Çin'e uyguladıkları sahtekarca yaptırımlara katılmadıklarını belirtiyor.

Johnson hükümetinin silahlanma adımlarını hararetle destekleyen İngiltere İşçi Partisi, Johnson'ın Çin açılımını "çaresizlik" olarak değerlendiriyor ve NATO ile aynı yolu yürümesini tembih ediyor.

Bilindiği üzere ABD ve AB, Sincan bölgesindeki "insan hakları ihlalleri" nedeniyle Çin'e yaptırım uygulamaya karar verdiler ve bunun ilk adımlarını attılar. Çin de ABD ve AB'ye aynı sertlikle karşılık verdi.

Bir yandan, Çin konusunda ABD ve AB ile aynı çizgide olduğunu savunan İngiltere, diğer yandan Çin ile ticareti daha üst boyutlara çıkarmanın adımlarını atmaktadır. İngiltere'nin bu adımı halen çok resmi olmasa da ABD ve AB ülkelerinde şimdiden homurdanmalara neden oldu.

NATO'ya öncülük iddiasındaki Birleşik Krallık'ın Çin ile ticaret hacmini daha da üst boyutlara çıkarmayı ABD ve NATO'ya bağlılıkla nasıl bağdaştıracağını, NATO ülkelerini buna nasıl tepki vereceklerini zaman gösterecek.

Bir direniş manifestosudur Kızıldere!

*"Birde çoğuz çokta biriz
Ne eveliz ne ahiriz
Hepimiz birer Mahiriz
Kanımıza kan isteriz"*

Türkiye toprakları nice direniş manifestosuna şahit olmuş, nice yiğit devrimcinin kanyla sulanmıştır da baş eğmemiştir düşmana. O şanlı direniş manifestolarımızdan Kızıldere'nin 49. yılındayız. 30 Mart 1972 tarihinde, Mahir Çayan, Sinan Kazım Özudoğru, Hüdayi Arıkan, Saffet Alp, Sabahattin Kurt, Ertan Saruhan, Cihan Alptekin, Ömer Ayna, Nihat Yılmaz ve Ahmet Atasoy devrimci tarihimize, belleklerimizden hiç silinmeyecek, yolumuza daima ışık tutacak olan o şanlı devrimci mirası bıraktılar bizlere.

"Sabırsızlık zamanı" olarak adlandırılan bir dönemin, gelişen ve nice toplumsal patlamaya gebe olan 68 kuşağının devrimcileriydi onlar. 1960'lı ve 1970'li yıllar dünyada ve Türkiye'de çeşitli toplumsal hareketliliklerin yaşandığı yıllardı. Fiili-meşru mücadele yöntemlerinin öne çıktığı böylesi bir dönemin önderlik ihtiyaçlarına, parlamenter çizgideki TİP (Türkiye İşçi Partisi) veya YÖN ve MDD (Milli Demokratik Devrim) gibi darbeci akımlar yanıt veremiyorlardı. İşte Mahirler, Denizler ve İbrahimler Türkiye'nin gündemine giren yakıcı ihtiyacın bir sonucu olarak devrimci çıkışın mimarları oldular. 70'li yıllara gelindiğinde artık kaybedecek bir saniyeleri bile yoktu onların. Yaşadıkları dünyayı yorumladılar, anladılar ve düştüler yola. '71 koptu' olarak adlandırılan ve düzeni cepheden karşılarına alarak düşülen devrim yolun-

da, Deniz Gezmiş ve yoldaşlarının kurduğu Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu, Mahir Çayan ve yoldaşlarının kurduğu Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi ve İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşlarının kurduğu Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu çıktı Dev-Genç'in bağrından.

Sermaye devleti bu devrimci çıkış faşist bir darbe ile yanıt verdi. 12 Mart darbesi ile binlerce devrimci tutuklandı, işkenceye maruz kaldı. Onlarca devrimci katledildi. Tutuklananlar arasında Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan, Yusuf Aslan da vardı. Sermaye devletinin amacı çok netti. 3 yiğit devrimci şahsında verilen idam kararı ile topluma bir gözdağı verilme isteniyordu.

*"Köyün evleri tezekten
Faşistler çıksın tuzaktan
Alp kursun sıkar uzaktan
Kanımıza kan isteriz"*

Mahir Çayan bu dönemde Maltepe Askeri Cezaevi'nde tutsaktı. Ama 30 Kasım 1971 tarihinde gerçekleştirdiği

özgürlük eyleminin ardından ilk hedefi Denizlerin idam cezasını durdurabilmek için bir eylem planlamak oldu. THKP-C'li yoldaşları ve THKO'dan Cihan Alptekin ve Ömer Ayna ile birlikte ortak bir eylem gerçekleştirme kararı aldılar. Ünye'de bulunan NATO üssüne giderek burada çalışan teknikerleri kaçırdılar. Tokat'ın Niksar ilçesine bağlı Kızıldere köyünde kaldıkları ev bir hainin ihbarı üzerine askerler tarafından ablukaya alındı ve saatler süren çatışmalar başladı. Ağır silahlarla, helikopterler ve bombaları ile kerpiç bir evin etrafını kuşatan devletin silahlı güçlerinin yanı sıra NATO askerleri de oradaydı. Askerlerin "Teslim ol" çağrılarına karşı evin çatısına çıkan Mahir Çayan devrimci kuşaklara pusula olacak o sözü haykırdı düşmanın yüzüne: "Biz buraya dönmeye değil, ölmeye geldik!"

Bu haykırışın ardından başlayan çatışmada ilk düşen Mahir oldu. O günün takvim yaprakları 30 Mart 1972 senesini gösteriyordu. O gün Kızıldere'de 10 yiğit

devrimcinin kanı ile bir direniş destanı yazıldı. Teslim olmaktansa ölüme "halaylarla, türkülerle" ve tereddütsüzce giden devrimciler, ölümsüzleşenler kervanına adlarını yazdırarak gittiler. Onlardan yaklaşık bir ay sonra

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan idam edilerek katledildiler. Onlar da idam sehpasını devrime olan inançlarını haykırarak tekmelediler. Devrim davasını, devrimcileri öldürerek bitirebileceklerini sananlar yanıldıklarını çok geçmeden anladılar. Onlardan devraldığımız mücadele bayrağı bugün hala elden ele dolaşüyor ve yükseklerde dalgalanmaya devam ediyor.

*"Kızıldere akmayacak
Boşa kurşun yakmayacak
Kavgı burda bitmeyecek
Devrim için can veririz"*

Kızıldere direnişi, siper yoldaşlığının ve devrimci dayanışmanın adıdır bu topraklarda. Aynı örgütten olmasalar dahi aynı davaya duyulan inancın kararlılığı ile birbirleri için ölüme giden yiğit devrimcilerin adıdır Kızıldere. Aradan on yıllar geçti, Mahir Çayan ve yoldaşlarının temsil ettiği tüm devrimci değer ve gelenekleri sahipleniyoruz, sahiplenmeye de devam edeceğiz. Onları, devrettikleri mirası daha da ileriye taşıyarak, mücadelemizde yaşatacağız!

Kızıldere katliamının ve direnişinin 49. yılında, eğilmektense kırılmayı tercih ederek ölümsüzleşen 10 yiğit devrimciyi saygı ile anıyoruz.

M. NEVRA

Duruşma salonu Galatasaray Meydanı!

Polisin saldırısına uğradıkları 700. hafta eyleminden Cumartesi Anneleri'ne açılan dava 25 Mart'ta İstanbul Adliyesi 33. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

Cumartesi Anneleri / İnsanları gözetiminde kaybedilen yakınlarının fotoğraflarını boyunlarına asarak duruşmada yer aldı. Adalet mücadelelerini savunan kayıp yakınları, duruşmayı adeta Galatasaray Meydanı'na dönüştürdüler.

İlk olarak konuşan İHD Eş Genel Başkanı Av. Öztürk Türkoğlan dava açılan herkese beraat kararı verilmesi gerektiğini vurguladı.

Ardından **Hasan Ocak'ın kardeşi Maside Ocak** söz aldı. Maside Ocak 699

hafta eylem yaptıkları yerin 700. hafta yasaklanmasının hukuki olmadığını vurgulayarak "Galatasaray meydanını bize kapattılar. Sizin göreviniz bizi yargılamak değil, bizim hakkımızı korumaktır" dedi. **Hasan Ocak'ın ağabeyi Ali Ocak** ise hukuksuz iddianameyi reddettilerini vurguladı.

Gözetiminde kaybedilen **Hayrettin Eren'in kardeşi Faruk Eren** "Bizi yönetenler Galatasaray meydanını kapatarak 'Biz kaybettik' diyorlar. 12 Eylül'ü sahipleniyorlar. Kayıplarımızın hesabını

sormaya devam edeceğiz" ifadelerini kullanarak konuştu.

Adil Can Ocak, babaannesi ve babasının polis kalkanları arasında gördüğünü belirterek devamında şunları söyledi: "Sonra yaka paça gözetim altına alındı. Hasan Karakoç'un karın boşluğuna yumruk atıldığını gördüm. Asıl şiddete uğrayan bizdik."

Gözetim altına alındıktan sonra eylemin yasaklandığını söyleyen **Cüneyt Yılmaz** ise, "Ters kelepçeyle tekmelenerek gözetim altına alındım. Bize dipçikle saldıran

polislerin yargılanması gerek. Yakınlarının kemiklerini arayan insanların yanın da olmak suç değil" dedi.

Ali Yiğit Karaca "Hak mücadelesi verilirken benim kayıtsız kalmama vicdanım elvermezdi. Suçlamayı kabul etmiyorum, beraatimi talep ediyorum" dedi.

Cumartesi İnsanı Rober Koptaş, kendilerinin değil, saldıranları yargılanması gerektiğini ifade etti. **Deniz Koç** yargılamanın hukuksuzluğuna vurgu yaptı.

Hakkında dava açılan Cumartesi Anneleri / İnsanları içinde o gün ifadesi alınacakların savunmalarından sonra avukatlar savunma yaptı. Ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, davayı 12 Temmuz'a erteledi.

*Kızıldere'de ölümsüzleşen
devrimcileri
katledilişlerinin
49. yılında
saygıyla
anıyoruz...*

**Devrim yürüyüşümüz
On'larla sürüyor!**